

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De beneficiis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Decimis. Tit. 6

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62028)

TITULUS VI.

De Decimis.

SUMMARI A.

1. <i>Continuatio.</i>	13. <i>Quo jure sint introdu-</i>
2. <i>Decima, quoad nominis</i>	<i>cta, controversum inter</i>
<i>notionem quid.</i>	<i>Theologos & Canoni-</i>
3. <i>Dicuntur Decima,</i>	<i>stas.</i>
<i>omissa parte.</i>	14. <i>Sunt partim Juris Di-</i>
4. <i>Et in singulari, Fre-</i>	<i>vini, partim Humani.</i>
<i>quentius in plurali.</i>	15. <i>Cur & Humani.</i>
5. <i>Decima soluta ante</i>	16. <i>Nec erunt juris Divi-</i>
<i>Moysem.</i>	<i>ni, si Ecclesiastici ex aliis</i>
6. <i>De his persolvendis Le-</i>	<i>Ecclesia obventionibus</i>
<i>gem tulit hic.</i>	<i>sustentari possint.</i>
7. <i>Cur ferri eam voluit</i>	17. <i>Necessitas solvendi</i>
<i>DEus.</i>	<i>Decimas Lege Veteri in-</i>
8. <i>Earum rationem etiam</i>	<i>troducta, per mortem</i>
<i>olim habuerunt Ethni-</i>	<i>Christi abolita.</i>
<i>ci.</i>	18. <i>Quota determinata per</i>
9. <i>Solvebantur Principi-</i>	<i>Ecclesiam.</i>
<i>bus.</i>	19. <i>Ex consuetudine potest</i>
10. <i>Cultui Divino.</i>	<i>esse alia.</i>
11. <i>Quae solvunt Christia-</i>	20. <i>Determinationis non</i>
<i>ni, quales sunt res.</i>	<i>videtur dari posse ratio.</i>
12. <i>Quid sunt.</i>	[Zz] 3 21. De

21. *Decimarum genera sunt tria.*
22. *Pradiales qua?*
23. *Quae Personales.*
24. *Quae Mixtae.*
25. *Haec nonnullis Superflua.*
26. *Dicta Decima in quo conveniant.*
27. *Differunt quadrupliciter: Primo Pradiales erant in obligatione, non Personales.*
28. *Pradiales debentur ex illicitè quaesitis, non Personales.*
29. *Quid, si acquisitio sit injusta, non retentio.*
30. *Personales debentur Ecclesiae, ubi acquirens habet domicilium: Reales Parochia ubi pradia sita.*
31. *Hec solvuntur integra; Illis detrahuntur Expensa.*
32. *Licet pro Mercatoris arbitrio facta.*
33. *Cur non idem in Realibus.*
34. *In iis cessat Regula: Non censeri fructus nisi deductis expensis. Non in Personalibus.*
35. *Quarum hodie rari usus.*
36. *Decima ex quibus solvi debeant.*
37. *An necessitate Praecepti.*
38. *Quae solvunt Decimas.*
39. *An solvuntur ex acquisitis per largitionem liberalem.*
40. *Qui teneantur ad Decimarum solutionem regulariter.*
41. *Praecipue in Decimis pradiales.*
42. *Pradiis elocatis Decimarum nomine conueniuntur eorum Conductores.*

Corvinus
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV.

32

43. Decima non afficiunt pradia, sed eorum fructus: proinde qui hos percepit, & decimis non solutis ea in alios transfuit, pro iis conveniendus.
44. Licet sit Judaeus aut Infidelis.
45. Imò cujuscunq; status sit.
46. Personales Decima afficiunt personas, & tantum fidelium.
47. Clerici si considerentur ut fideles, ad pradiales tenentur: non sicut Clerici; ex bonis in quibus considerantur ut tales.
48. Ad Decimarum solutionem cogi possunt omnes, nisi specialiter sint exempti.
49. Contingit hoc quinq; modis.
50. Privilegio: Pontificis primo.
51. Eo à quarum solutione leprosi communiter viventes.
52. Cistercienses, Templarii & Hospitalarii.
53. Alii Religiosi.
54. Hoc privilegium ad quas decimas non extendatur.
55. Quando privilegia talia amittantur.
56. Quae hic Pralatorum inferiorum potestas.
57. Consuetudine decimarum solutio mutari vel remitti potest.
58. Sensus c. in aliquibus. 32. §. fori. hic controversus.
59. Quis verus.
60. Cum consuetudine decimarum quota minui possit, possunt & ipsa in totum ea tolli.

61. *Qua alia Consuetudinis vis.* nasteriis conventum habentibus.
62. *Qua in locis maritimis ditionum Belgii Hispano subjecti.* 73. Communiter omnes Praelati consensum Capituli, sic transigant adhibere debent.
63. *Decimas secundum Consuetudinem hodie non solventes non peccant.* 74. Remittere Decimas quando possint debent.
64. *Ea qualis esse debet.* 75. Decime, quoad personas, quibus solventur, considerantur dupliciter: vel pro jure percipiendi Decimarum fructus, vel pro ipsa percipiione.
65. *Cujus loci attendenda.*
66. *Libertas non solvendi Decimas an praescribi possit, controversatur.* 76. Illo modo considerata est jus spirituale, non hoc.
67. *Negat Rebuffus: utitur argumentis quinq.* 77. Illo modo considerata non cadit in Laicos.
68. *Contraria sententia verior.*
69. *Quare.* 78. Cur non.
70. *Qua hic Ecclesie auctoritas.* 79. Nec eos jurat ulla praescriptio.
71. *Qua Transactionis circa Decimarum praescriptionem vis: Et quae ad eam requirantur.* 80. Nisi jus decimandi habeant à Papa.
72. *Quid speciale in Mo-*

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Eccle.

G IV.

32

81. *Sint Laici Conversi.*
 82. *Acceperint ante Concilium Lateranense Decimam in feudum.*
 83. *Quid, si hoc sit dubium.*
 84. *Decima pro ipsa praceptione sumpta est res Temporalis: Et cadit in Laicos.*
 85. *Elocari etiam eis potest ad tempus modicum.*
 86. *Quod illud.*
 87. *An elocatam elocare illi possunt Laicis aliis?*
 88. *Decima pro jure decimandi considerata debetur Clericis.*
 89. *Cur.*
 90. *Intentionem fundatam ad Eam habent Parochi.*
 91. *Episcopi ut Tales.*
 92. *Capella in Parochias erecta.*
 93. *Matrices Ecclesie.*
 94. *Prædialis debetur Parocho loci ubi res sita.*
 95. *Personalis, Parocho Ecclesie, in qua debitor percipit Sacramenta.*
 96. *Quid si is in duabus Ecclesiis equaliter divina audiat.*
 97. *Quid, si in Monasteriis audiat divina; an debetur Eis?*
 98. *Quid, si plura habeat domicilia in diversis parochiis.*
 99. *Quid, si domicilium mutaverit.*
 100. *Ecclesia Baptismalis Et Parochialis que.*
 101. *Quid, si inter eas oritur de jure decimandi controversia.*
 102. *Parochum loci diximus habere intentionem suam fundatam: sed quousque hoc procedit.*
 103. *Legitimus Titulus*

[Aaa]

hic

- hic est vel Consuetudo, 115. *Quid de jure Canonico.*
 vel praescriptio, vel privilegium, vel compromissum. 116. *Debentur Novalium decima Ecclesie Parochiali.*
 104. *Consuetudo & Praescriptio differunt.* 117. *Quid, si Novale sit inter Parochias.*
 105. *Consuetudine acquiritur Parochiali Ecclesie decima.* 118. *Quid, si nulli apparent limites.*
 106. *Dummodo sit illarationabilis.* 119. *Privilegium decipiendis Decimis non comprehendit Novalium.*
 107. *An talis sit, pendet ex aestimatione Judicis.* 120. *Nec praescriptio.*
 108. *Acquiritur & Decima praescriptione: Et quali.* 121. *Nec consuetudo.*
 109. *Et Papa privilegio.* 122. *Nec communio.*
 110. *Et Compromisso.* 123. *Praestanda Decima integrè.*
 111. *Et Transactione.* 124. *Statim fructibus collectis.*
 112. *Possunt & Decimas permutare Ecclesia.* 125. *Quid, si mora perierint.*
 113. *Debentur & Decima Novalium.* 126. *An conferri debeant in Clericorum horrea.*
 114. *Novale quid de jure Civili.* 127. *Personales Decima quando praestanda.*

Corvinus
 De Personis
 et Benef. Eccles.

G IV.

32

128. <i>Contra Decimarum debitorem confitentem quomodo procedatur.</i>	136. <i>Qua in Petitorio Parochus.</i>
129. <i>Contra negantem agitur vel possessorio, vel petitorio iudicio.</i>	137. <i>Qua actione.</i>
130. <i>Possessorium ex quibus causis intentetur.</i>	138. <i>Qua alius Clericus.</i>
131. <i>Possessio qua hic intelligatur.</i>	139. <i>Utrumque iudicium potest cumulari.</i>
132. <i>Possessorio adipiscenda quando hic agatur.</i>	140. <i>Iudicium de Decimis est Summarium.</i>
133. <i>Qua in eo complectatur in libello suo Parochus: Qua alius Clericus, aut Laicus.</i>	141. <i>Ad quem spectet Petitorium.</i>
134. <i>Qua in possessorio retinenda.</i>	142. <i>Ad quem Possessorium.</i>
135. <i>Qua in possessorio recuperanda, Spoliatus.</i>	143. <i>Quid, si Decima privilegio Pontificis sint concessa.</i>
	144. <i>Quid in Decimarum Conducto.</i>
	145. <i>Detinentium vel non solventium qua poena.</i>

Vidimus de Fructibus Beneficiorum in genere; videamus
nunc de singulis in specie: & primò de *Decimis*.

Decima, si notionem nominis spectes, nihil aliud sunt, 2
quam cuiusque rei decima pars.

Unde & sæpe dicuntur *Decima*, omiſſa parte. *J. Crus in l. 2. ff. de 3*
pollicit. Si decimam quis honorum vorvit. Cicero in Verrem. lib. 5. Affirman-
te se plus decuma non daturum; per decumam intelligens decimam.

[Aaa] 2

Nam

Nam & hinc apud eundem Ciceronem lib. 2. de finib. Decumanus agrus, quo scilicet decima, vel decima pars fructuum penditur.

4 *Decima quoque in singulari fit mentio, in c. cum homines. 7. et al. hęc. 15. c. quamvis. 17. c. prohibemus. 19. de decim. primit. & oblat. frequentius tamen in plurali numero utimur; quod ut plurimum multarum rerum decima pars solvatur simul; vel, rectius, unius rei decima pars in solvendo iteretur sæpè; ut accidit in agrorum, arborum, & milium fructibus.*

5 *Decimarum persolvendarum usus est pervertitus; & imio voluntarius: Nam legitur Genes. cap. 14. Abraham solvisse Melchisedechi decimas ex manibus hostium à se devictorum. Cujus facti meminit D. Paulus ad Hebr. eos cap. 7. his verbis: Inveniri autem, quatuordecim hic, cui & decimas dedit de Præcipuis, Abraham Patriarcha. Item Genes. 28. cap. 1. traditur Jacob Patriarcha emisisse vorum de solvenda decimis: Si fueris, inquit, Deus tecum, & sustodieris me in via, per quam ego ambulo; & c. cunctorumq; que dederis mihi, decimas offeram tibi.*

6 *Postea de iis persolvendis Deo, Lex per Moysen lata: sicut constat Exod. 22. Decimas & Primitias non tardabis reddere. Levit. capit. Omnes decimæ terræ, sive de frugibus, sive de pomis arborum, Decimæ sunt. Et mox: Omnium decimarum, bovis & ovis, & capra, que sub pascuis virgæ transeunt, quidquid decimum venerit, sanctificabitur Domino. Non eligetur, nec bonum, nec malum, nec altero commutabitur; si qui mutaverit, & quod mutatum est, & pro quo mutatum est, sanctificabitur Domino, & non redimetur.*

7 *Voluit igitur Deus lege per Moysen latâ, decimas sibi reddere, non quod indigeret eis; (cum omnia illius sint: Psalm. 23. Domini est terra, & plenitudo ejus. & Psalm. 49. Non accipiam de domo tua vitulos, neq; de gregibus tuis hircos, quoniam mea sunt omnes fere sylvarum, jumentorum in montibus & boves; cognovi omnia volatilia cæli, & pulchritudo agrorum cum est) sed tantum in signum universalis domini. c. tua nobis. & c. cum non sit 33. cod.*

8 *Habita etiam olim apud Ethnicos Decimarum ratio: eaque Principes aut sibi, aut cultui divino, solvi voluerunt.*

Corvinus
De Personis
et Benefic. Ecclesiast.

G IV.
32

Sibi: ut Pylistratus; qui ab Atheniensibus agrorum decimas 9
 exigit: *Suidas verbo* $\rho\epsilon\gamma\iota\sigma\tau\alpha\lambda\omicron\varsigma$: Hetrusci, à Romanis, donec eo
 tributo per Herculem liberati: *Plutarch. in problem.* 17. Triumviri, à
 Romanis; ex omni patrimonio: *Dion. histor. lib.* 47. Attici, tempore
 belli Peloponesiaci, à Ponticis: *Xenophon. lib.* 1. rerum Græcar. Indi
 Reges, à subditis ex rebus venditis: *Strabo lib.* 15. Ut & Byzantii, à su-
 is. *Arist. lib.* 2. *Oeconomicor.*

Cultui divino: Arabes Deo suo Sabin, ex thuraz: *Plinius lib.* 19. 10
natur. histor. cap. 14. Egyptii Diis suis ex cinnamomo: *Plinius d. loco.*
 Cyrus Jovi: *Herod. lib.* 1. ut & Cypellus Corinthius; *Arist. lib.* 2.
Oeconomic. Græci Herculi: *Diodor. lib.* 5. *Plutarch. in problem.* Alii,
 aliis, vide *supralib.* 1. tit. 1.

Mirum non ergo, si & Decimæ apud Christianos lege & usu sint
 receptæ.

De his videbimus: 1. *Quid sint*: 2. *Quo jure sint introductæ*:
 3. *Quotuplices*: 4. *Ex quibus rebus debeantur*. 5. *A quibus*
personis solvenda: 6. *Quibus*: 7. *Quomodo*: 8. *Quod decima-*
ram Judicium: 9. *Quale*: 10. *Coram quo Judice instituendum*:
 11. *Quæ decimas non solventium pena.*

Decimæ sunt res, quæ Ecclesiarum ministris ratione ministerii Sa-
 cramentorum persolvuntur.

Describi possunt: Quod sint pars decima omnium eorum, quæ
 quis licitè, quavis ex causa, acquisivit, Ministris Ecclesiæ Exsolvenda.
 c. 1. c. *pervenit.* 5. *cum seq.* c. *parochianos.* 14. c. *tua nobis.* 26. *vers. cum*
Deo debita. c. *ex transmissa.* 23. c. *non est in potestate.* 22. *eod. can. decimæ.*
 16. *qu. 1. can. quicumq.* 16. *qu. 7.*

Quo jure sint introductæ, Theologi & Canonistæ inter sese disce-
 pant.

Alii, eas volunt indistinctè, Jure Divino deberi: *Innoc. in c. ult.*
de parochiis. *Gloss. in c. 1. verb. decimarum. hoc. tit. in 6.* *Rebuff. tract. de*
decim. qu. 1. num. 11. & commun. alii rest. Franco. in d. c. 1.

Alii distinguunt inter Decimas prædiales & personales: illas asse-
 runt jure divino deberi; has non nisi ex præscripto Ecclesiæ. *Hostiensis*
 [Aaa] 3 in Sum.

in sum. hic aliq. quos recenset. Covarruv. var. resolut. lib. 1. cap. 17. 20. sunt tamen hac in re. Alciat. lib. 1. consil. 22. in princ.

14 Alii, & rectè, censent Decimas esse partem juris Divini & Naturalis, partim Humani sive Ecclesiastici Divini & Naturalis, quatenus decima interserviunt alimentatiōni seu exhibitioni Clericorum, Juris Divini, propter Christi sententiam *Dignus est operarius mercede sua.* Luc. 10. & Matth. 10. repetitam à D. Paulo 1. ad Timoth. 5. ubi inquit: *Nescitis, quoniam qui in sacrario operantur, qui de sacramento sunt edunt, & qui aliter deseruiunt, cum altari participant.* Et 1. ad Corinth. 9. *Nemo suis stipendiis militavit unquam.* Et: *Si nos vobis spiritualia seminamus, magnum non est, si nos carnalia vestra metamus.* Et Juris humani, quatenus secundum naturam, commoda cuiusque rei eum sequi, quem sequitur incommoda. l. secundum. ff. de div. reg. jur. Adde c. cum secundum. 16. hic. can. ex his. 12. qu. 1. Et in hunc sensum accipienda communita Theologorum, Pigh. lib. 5. Hierarch. Ecclesiast. cap. 7. *Fugate in quinq. Ecclesie precepta. part. 5. lib. 1. cap. 1.* Villalob. in Summa. part. 2. tract. 33. diff. 1. num. 2. Casto Palao in oper. morali. tom. 2. tract. 10. disp. un. puncto 1. num. 4. & Canonistarum sententia: quæ est Decima annuum jure divino deberi: ut *Gloss. in c. à nobis. & c. naper. hic. 2. de decim. num. 10.* Rebuff. eod. tract. qu. 1. num. 14. Bonacof. com. app. lib. 1. tit. 10. num. 2. cum seqq. Anastas. Germon. de sacror. immunit. lib. 5. cap. 19. à num. 11. Trullench. in precepta Decalogi. lib. 3. cap. 1. dub. 1. num. 4. Quatenus vero decima excedunt Clericorum exhibitionem esse Juris Ecclesiastici, id est, Humani & Pontificii. d. c. Parochiani. 14. c. in quibusdam. §. ille quippe. cum simil. hic. Et sic procedit Theologorum, Hag. de S. Victore lib. 1. de Sacram. part. 11. cap. 4. & 11. Thom. in 2. 2. qu. 84. art. 1. in corpore. S. Antonin. part. 2. Sum. tit. 44. cap. 3. §. 5. Abulenf. in Matth. cap. 23. qu. 90. Azor. Inst. moral. part. 1. lib. 7. cap. 23. qu. 4. Less. de Just. & Jure. lib. 2. cap. 29. dub. 1. num. 5. cum seqq. Suarez. de religiof. tom. 1. tract. 2. lib. 1. cap. 10. & 36. aliorumq. & Canonistarum, Covarr. lib. 1. var. cap. 17. num. 2. & 3. Navar. in manual. cap. 21. num. 28. & de redditib. Eccles. qu. 1. num. 59. Gutier. Canon. quæst. lib. 2. cap. 21. num. 2. & 7. Garcia de expens. cap. 9. ex num. 90. Trullench. d. lib. 3. cap. 3. dub. 1. num. 7. Brito in c. 2. de locato. part. 2. à num. 30.

Corvinus
De Personis
et Benef. Eccles.

G IV.

32

Cervall. com. contra commun. qu. 437. Solorzan. de Indiar. gubernat. lib. 1. cap. 21. num. 45. Barbof. Jur. Eccles. Univerf. lib. 3. cap. 26. num. 7. fententia, afferentium de Jure Humano & Pontificio decimas deberi.

Cujus ratio est hæc: Quod nulla lege divina apud Christianos fit cautum, ut decimæ, id est, fructuum pars decima, præcisè exfolvantur. Non igitur quoad hoc Decimæ divini juris sunt. *D. Thomas in 2. 2. qu. 87. art. 2. in 2. arg. & ejusdem respons. quin Soto, Cajetanus & Theologi omnes sequuntur. teste Gregorio de Valentia. tom. 3. Comment. Theolog. disp. 6. qu. 5. de Decimis. punct. 1. vers. ut hæc omnia. Covar. d. loc. num. 2.* Quippe sub Lege Evangelica solum tenemur facere, quæ spectant ad legem purè divinam; quæ à Christo per ejus Apostolos præcepta sunt nobis: juxta illud Matth. ult. cap. *Docentes eos servare omnia, quæcumq; mandavi vobis.* At de solvendis decimis, nec in Evangeliiis, nec apud Apostolos extat præceptum ullum. &c. Intellige, quoad ipsam quotam, id est, decimam partem, Ecclesiæ Ministrorum alimentatiõni non subservientem.

Hinc si Ministri Ecclesiæ aliunde ex obventionibus Ecclesiæ habeant sustentationem; nec tunc quidem decimæ juris naturalis aut divini erunt: Cum hoc casu rationes, cur Decimæ Naturalis aut Divini juris esse dicantur, cessent: Videlicet hæc: *Dignus est operarius mercede sua: Quis militat suis stipendiis: & similes.* Quippe legis ratione cessante, cessat & ipsa Lex: *l. adigere. 6. §. quamvis. ff. de jure patronat. & c. cum cessante. 60. in princ. de appellat. Canif. in Comment. ad Decret. tit. 6. cap. 3. num. 9.*

Quod autem decimæ jubeantur dari in Lege Veteri, hoc per mortem Christi est abolitum, *Valleus. in parat. ad Decret. h. t. §. 5. num. 6.* ut & ejusdem Legis præcepta cætera; *D. Thoman. c. 2. qu. 103. art. 3. ad 2. Soto de Just. & Jure. lib. 2. qu. 5. art. 4. Navar. in Man. cap. 21. num. 28. Covarr. var. resol. lib. 1. cap. 17. in princ. Greg. de Valentia tom. 2. Comment. Theolog. disp. 7. qu. 7. puncto 7. cæremonialia, judicialia, (ad quæ præceptum de decimis pertinebat: *S. Thom. d. loc. Soto d. loco. qu. 4. art. 2. Archid. in cura decime. num. 3. caus. 16. qu. 1.*) imò & moralia: Quæ tamen durant vi naturalis rationis. *Greg. de Valentia d. loco. Covar. d. loc. num. 1. Canif. d. loco, num. 10.**

Nihil

18 Nihil faciunt varia capitula, adferentia à Deo esse institutas Decimas; Intelligentia enim quoad sustentationem: non etiam quoad quotam, quæ, per Ecclesiam, ad imitationem Legis Veteris, iustis et causis, est determinata; *Navar. in Sum. cap. 21. num. 28. Covarr. d. loco. Azor. d. loc. qu. 4. Lessius d. loc. num. 4. Suar. de relig. tom. 1. lib. 1. cap. 9. & 10. Zaf. Comment. ad Decret. h. t. num. 2. Vallens. d. loco. scilicet Decima: "iva ἐκ πολλῶν διδασκόμεθα τῷ δεκάδ' ὡς ὅτι ἐστὶν ἐστὶν"* ut multis exemplis discamus quam familiaris Deo sit denarius: ut ait Plato in lib. de congressu quarenda erudit. gratia: Qui etiam dicitur perfectus & quodammodo omnium numerorum limes: si quidem post eundem non proceditur, sed fit reiteratio ab eodem ad alium, numerum, duplicem vel triplicem, & sic deinceps. *D. Thom. in 2. 2. qu. 87. in resp.*

19 Ex consuetudine tamen interdum non decima, sed duodecima, quindecima, ac vicesima præstatur: tamen si præstatio hæc retinetur nomen Decimæ. *Maurize in Jur. Canon. select. tit. hoc.*

20 Sed determinationes Decimarum per Ecclesiam factæ iusta & convenienti non videtur dari posse ratio. Nec enim eadem est ratio inter hoc tempus & illud; inter hanc Legem & illam: In populo Israelico ex duodecim tribubus una erat Sacerdotalis; ut sic esset proportioniter fructuum partem decimam, & totius Gentis duodecimam. In Ecclesia verò ne quidem populi pars vigesima pertinet ad Clerum: nec ea deberet sufficere. Deinde tribui isti nulla erat assignata pars immobilium. Dicendum tamen: dari posse. Est enim in Sacerdotibus Nova Legis dignitas major; functio gravior & excellentior, quam fuit in Sacerdotibus Legis Veteris; major ergo, ut in veneratione habeatur, indiget splendore atque auctoritate. Præterea, non erat Sacerdotibus Veteris Legis prohibita negotiatio, ut est Sacerdotibus Legis Nova. *Zaf. d. loco, num. 3.*

21 Decimarum genera sunt tria: Aut enim Decime sunt Prædiales aut Personales, aut Mixta.

22 Prædiales sunt quæ solvuntur ex proventus prædiorum: veluti ex frugibus, feno, fructibus arborum, molendinorum obventionibus, ædium locatarum pensionibus. *c. pervenit. 5. c. extr. ansmij. l. 23.*

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV
32

ex parte. 21. c. non est. 22. hic. can. cunctis. c. 1. can. de decimis. 45. cum seqq. 16. qu. 1. c. pen. de patris.

Personales sunt, quæ solvuntur ratione personæ: puta ex lucro negotiationis, venationis, militiæ, vel ejus alterius muneris aut artificii. d. c. non est. 22. can. 4. quicumque 16. qu. 7. can. decime. 16. qu. 1. In exceptionib. Egberti Archiepisc. Eboracens. cap. 100. De militia, de negotio, de artificio redde decimas. Concilium Troscjauum cap. 6. Fortassis verò dicit aliquis, non sum agricola, non habeo unde possim dare decimas fructuum terrenorum, vel etiam armentorum. Audiat quicumque est ille, miles sit, negotiator sit, artifex est. Ingenium quo pascereis Dei est: & ideo inde ei dare debes decimas. In Capitulis incertæ editionis: Unicuique enim homini Deus dedit artem, qua pascitur: & unusquisque de arte sua, de qua corporis necessaria subsidia habet, animæ quoque, quod magis necessarium est, subsidium administrare debet. Imò si necessitas urgeat, & ad cladem avertendam mancipiorum etiam decimæ sunt offerendæ. Ut est in epist. Episcop. Turon. Provincia ad plebem missa post Concil. Turon. 2.

Mixtæ dicuntur Decimæ, quæ partim prædiales sunt, partim personales: veluti quæ ex fructibus pecorum, ovium in prædiis nostris colliguntur, concurrente nostra industria. c. pervenit. 5. cum seq. hic. Hostiens. in sum. eod. num. 3. Navar. in Man. cap. 21. num. 29. Sylvest. & Angel. in sum. verb. decima. in princ. Azor. d. lib. 7. cap. 34. qu. 3. Monet. de decim. cap. 3. num. 9. Canis. cap. 2. num. 1. vers. Mistæ. Valens. §. 5. num. 3. vers. Mixtæ. Zas. num. 14. hic.

Sunt qui hanc speciem superfluum judicant; Barbosa d. lib. 3. 25 jur. Eccles. univ. cap. 26. num. 9. Cum propter l. in pecudum. 28. in princ. ff. de usur. tum quia vix dari possunt prædiales, quarum perceptio, etiam ex personæ industria non resultet: Dd. in d. c. ad Apostolica. Sic & sic tantum duas species ponant, reales scilicet, & personales. Ista rursus subdividentur, in Majores, quæ ex frumento, vino, oleo, aliisque id generis penduntur; & Minores sive Minutæ; quæ ex hortis, & partu animalium solvuntur. c. tua nobis. & ibi Gloss. eod. Zas. d. loc. & num. 14. Canis. d. loco. cap. 2. num. 4.

[Bbb]

Dicit

26 Dicitur decimæ inter se in uno conveniunt; & quadrupliciter differunt.

Conveniunt; Quod stante sustentatione congruâ pro temporum locorum vel personarum qualitate, mutationem recipiant. Et sic ex consuetudine, vel privilegio, vel constitutione Ecclesie, potest vel major vel minor quantitas institui. *Soto de just. & Jure. lib. 9. qu. 4. ar. 3. vers. quarta conclus. Covar. d. cap. 17. num. 8. Sylvest. d. verb. decimæ. num. 10. Barbos. d. loco, num. 11.*

27 *Differunt*: Primò: Quod prædiales debebantur & percipiuntur ex Lege veteri: *Personales*, licet olim possent solvi, non tamen erant in obligatione: *S. Thomas d. qu. 87. art. 2. in corpore. ut in hodie. juxt. d. c. ad Apostolica. & c. pastoralis. hic. Navar. cons. 1. a. num. 7. de decim.*

28 *Secundò*: Quod prædiales debeantur, licet prædia sint iniuste acquisita: cum etiam debeantur ad invasore: *c. à nobis. 24. & Gloss. c. ex transmissa. 23. verb. licitè. hic.* Cujus ratio est: Quod cum prædiales decimæ debeantur ratione oneris realis, quod comitatur rem, à quo canque possideatur. Undè non possit videri Ecclesia accipere alienum, aut approbare factum injustum, aut injuriam facere domino: quia ipse sic rem possideret, teneretur solvere decimas. *Gloss. in d. c. à nobis. 24. verb. negotio. Turrecrem. in d. c. ex transmissa. num. 5. Abb. in c. pastoralis. num. 3. & in c. commissum. etiam num. 3. & in c. cum benedictis. hic. Tyndar. d. tract. num. 49. Rebuff. eod. tract. qu. 6. num. 18. Monct. eod. tract. cap. 4. num. 39. Personales verò ex illicitè quæsitâ non debentur; si quidem acquisito sit formaliter injusta; ut per furum, rapinam, usuras. Quia sic lucrans rerum ita quæsitarum non acquirit dominium, ut non possit de iis disponere, nec tenentur Ecclesie ad partem lucri, quod est restitutioni obnoxium: *juxta c. peccatum. de reg. jur. in 6. ut non sit in bonis, atque ita nec lucrum. fac. l. non possunt. ff. de jure fisci. Tyndar. d. tract. num. 5. & Rebuff. d. loc. Eugend. de quinque præcept. lib. 1. cap. num. 14. sum seqq. Moart. d. cap. 4. num. 42.**

29 Quod si acquisitio respectu actus quidem sit injusta, sed retentio in se non sit injuriola atque injusta, prout in meretricis & histrionis, *l. 2. §. 1. ff. de jure fisci. l. 1. §. 1. ff. de jure fisci. l. 1. §. 1. ff. de jure fisci.*

Corvinus
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV
32

sed quod meretrici. ff. de condict. ob turp. caus. debentur decimæ, per se loquendo. Dico per se loquendo; Quia si sequatur scandalum ex acceptione aut indecentia, tunc Ecclesia decimas recipere ex eo respuit: fac. Deuteron. cap. 23. ibi: Non offeres mercedem prostibuli; &c. Barbof. in loco. num. 31. Zes. d. loco. num. 7. Gloss. in c. ex transmissa. verb. licitè. hic. & ibi Abb. & Innocent. & alii. Nisi pœnitentium peregrint. d. Gloss. d. loco. S. Thom. 22. qu. 87. art. 2. ad 2. Covarruv. in reg. peccatum. part. 2. §. 11. num. 1. seqq. Monet. d. cap. 4. num. 49.

Tertio differunt: Quod personales debeantur Ecclesiæ, sub qua domicilium habet acquirens & Sacramenta percipit, etiamsi alibi lucrum perceperit; c. ad apostolica. 20. &c. pastoralis. 28. hic. Reales verò parochiæ, sub qua sita prædia, ex quibus debentur. c. quoniam. 13. eod. Vallens. d. loco. num. 3. Maurize in d. Jur. Canon. select. b. t. vers. decimæ prædiales. Et vers. personales. Nos in Jure Canon. strict. per Aphorism. explic. b. t. Differentiæ ratio est; Quod hæc sint onus reale, quæ prædia sunt affecta certis Ecclesiis ex ipsamet Ecclesiæ institutione, & parochiarum divisione, per quam factum, ut prædia in Parochiis singulis sita penderent iis decimas: non faciente quod prædiorum dominus alibi habitet. Quia hoc prædiorum qualitatem non mutat. l. cum in tua 30. eod. Saltem jure ordinario: nam potest mutari consuetudine. d. c. ad Apostolica. c. cum sint homines. 18. eod. Illæ verò, cum nihil realis oneris contineant, sed merè personale (debita quippe ratione ministerii & beneficii, quod recipitur ab Ecclesia) debentur ei Ecclesiæ, etiamsi aliundè percipiantur, cum sequantur personam: quò modo & ea translata ad aliam Ecclesiam, eidem debebuntur. Zes. d. loco. num. 22.

Quarto differunt: Quod Decimæ prædiales integræ solvantur, nullis detractis expensis, veluti seminis, culturæ vel alterius rei; In Personalibus detrahantur impensæ, quæ factæ sunt in quærendis, emendis & convehendis mercibus. c. cum homines. 7. c. ex parte. 21. cum seqq. o. tua nos. 26. c. pastoralis. 28. hic. Concilium Avenionense cap. 4. Cum igitur Decimæ ac Primitiæ aded debita sint, ut sine voluntate eorum, quibus debentur, absque mortali peccato non valeant retineri: volumus & præcipimus, ut tam laici, quam alia persona, de bonis omnibus sibi col-

latis à Deo, non deductis expensis, ad solutionem ipsarum per Ecclesiasticam censuram compellantur. Et cap. 6. Concilii Tolosani: Universitatem de bonis & proventus suis, non deductis expensis, Ecclesiis unquam decimas & primitias solvere teneantur.

32 Quod de personalibus diximus, procedit, etiam si expensae non utiliter, sed pro Mercatoris arbitrio sint factae: dummodo non in decimarum fraudem. Post Innoc. & alios Rebuff. d. tract. de decimis. qu. 11. num. 4. Exemplo, quod diximus, illustretur. Titius in mercem comparandas impendit aureos centum, eas postea vendidit centum quinquaginta; hic priusquam ex dicta summa centum quinquaginta, praestet decimas; subducat in primis centum, quibus merces sunt emptae: deinceps portoria, vectigalia, itineris impendias & se forte his deductis remanserint ex lucro viginti, decimarum nomine tenebitur ad duos assens.

33 Quod non est, ut dictum, in decimis praeialibus. Caus. d. loc. num. 2. Idem, quod Deus, praeiales Decimas sibi reservaverit in regnum universalis dominii. d. c. tua nobis. 26. & cum non sit. 33. l. Barbof. d. loco num. 38. Usque adeo, ut etiam ante exactionem tributorum & censuum, qui Principi penduntur, deduci jubeantur decimae aut non deductae, tanquam onus annexum tributa & census committuntur. d. e. cum non sit. 33. c. cum homines. 7. eod. Maurize d. loco vers. 10. in fin. Vallens. d. loco num. 3. in fin. Covarr. var. lib. 1. cap. 17. num. 13. Lessius de Just. & Jure. lib. 2. cap. 59. d. 3. num. 16. Suar. de relig. lib. 1. cap. 35. Caldas de empt. cap. 5. num. 7. Decima enim, ubi debetur, solvi debet integra. Rot. decis. 489. num. 1. & decis. 541. in fin. part. 1. recent.

Et idem nec propter sterilitatem est deneganda: Rebuff. d. tractatu; quest. ult. num. 22. Mones. d. tract. cap. 8. num. 26. nec praeterita quod sibi debetur; cum in futuris decimis non admittatur compensatio. Rebuff. d. qu. ult. num. 19. Cened. ad Decret. collector. 66. num. 2. Mones. d. cap. 8. num. 61.

34 Cessat ergo in Decimis Praeialibus regula, quae habet; Non censeri fructus, nisi quod deductis expensis superest. l. fructus. 7. ff. soluto matrim. l. 1. Cod. de fructib. & litium expens. Quae habet locum in personalibus; utpote quas Deus in veteri testamento non reservavit.

Corvinus
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV

32

rit sibi: idèd & ex his expensæ rectè deducantur. *d. c. pastoralis. 28. hic*
 Cum etiam non debeantur nisi ex lucro. *d. c. pastoralis in verb. & de*
residuo, quasi de lucro. Militat ergo in his regula: Quæ lucrum non
 intelligitur, nisi deducto omni damno: quod & in expensis factis con-
 sistit. *l. Mutius. 30. ff. pro socio.*

Nec facit, quod *d. c. pastoralis 28.* loquatur tantum de negotia-
 tione; cum extendatur & ad alia lucra, rationis paritate cogente; Quia
 ut in negotiatione, ita & in aliis personalibus, acquisitis, non dicitur
 quis adquirere; nisi quod superest deductis expensis.

Verum cum hodie nullus autrarior usus sit personalium Decima-
 rum, *Soto de Justit. & Jure l. 9. qu. 4. art. 2. Navar. in man. can. 21. num.*
31. Gutier. qu. Canon. lib. 2. cap. 21. num. 33. non est quod his longius im-
 moremur. *Canis. d. loco. num. 3. in fin. & cap. 7. num. 4.*

Afferit tamen Rebuffus. *d. tract. de Decimis qu. 12. num. 5.* sole-
 re bonos Advocatos & devotos lucrum suum ex postulationibus refer-
 re in scripturam, & postea, in fine mensis vel anni, illud recognosce-
 re. Imò addit, se multos vidisse, qui dispositos haberent loculos pro
 decimis.

Solvi debent Decima, tam prædiales, quam personales, de omni-
 bus fructibus, ex prædio vel hominis ministerio productis; ex quibus
 fuerint petita; idque necessitate præcepti. *c. non est. c. nuncios. c. ex parte.*
il. 1. hic. Monet. d. tract. cap. 4. num. 1. Suar. d. tract. tom. 1. tract. 2. cap.
34. num. 1. & 4. Riccius in praxi aurea. resolut. 109. Fagund. d. tr. in
quinque Eccles. præc. præc. 5. lib. 1. cap. 2. num. 2. & cap. 4. à num. 1. Hier.
Carac. de Jurib. Paroch. tom. 5. cap. 17. Trullench. in Decalog. lib. 3. cap.
3. dub. 2. à princ. Siquidem eæ correspondere debent Spiritualibus,
 quorum ratione debita sunt administratori; & constat omnia spiritua-
 lia administrari fidelibus; undè necessariò est dicendum, ratione omni-
 um temporalium decimas omnes ex illorum fructibus, ex necessita-
 te præcepti esse perfolvendas. *ut deducit D. Thomas 2. 2. qu. 87. art. 1. in*
corpore. ex auctoritate D. Pauli. 1. ad Corinth. cap. 9. Accedit, quod
 decimæ ex intentione Ecclesie ad congruam ministrorum sustentatio-
 nem sunt instituta; ut dictum *supra;* proinde erat æquissimum, eas
 non tantum constitui in rebus certis, sed in omnibus, quæ unusquis-

que ad vitæ suæ subsidium acquirit. *Barbos. d. lib. 6. cap. 8. num. 1.*

37 Dixi; *Necessitate præcepti*; ad significandum, teneri omnes ad folvendos decimas sub præcepto peccati mortalis *c. peruenit. c. frequenter. hic juncto can. nemo. I. I. qu. 3.* eò quod alias subtrahunt illud quod spiritalium Ministris, ex lege justissima est debitum. *Covarruv. var. resolut. lib. 1. cap. 17. num. 4. post S. Thomam. d. loco. ad 4. Soto lib. 9. de Just. & Jure, qu. 3. art. 1. col. 9. vers. primo ergo. Castro advers. barjos. verb. Decima.*

38 *Decimam autem solvunt*; Omne frumentum & granum, *c. non est hic. Rebuff. d. tract. qu. 8. num. 3. Monet. d. tr. cap. 4. num. 2. Fegund. d. præcepto 5. lib. 1. cap. 4. num. 2.* Vinum, *d. c. non est. oleum, mel, Rebuff. d. qu. 8. num. 8. crocum, Mantio. decis. 341. num. 1. Zypaus in d. l. ysi fur. Pontifio. novi. h. r. num. 2. faba, & legumina alia, c. 3. hic. Rebuff. d. tract. qu. 5. num. 4. nuces, amygdalæ, castaneæ, & alii arborum fructus, can. decime. I. 6. qu. 1. d. c. non est, c. cum homines. hic. Monet. d. cap. 4. num. 5. olive, Barbos. d. loc. num. 7. mororum folia, ubi est consuetudo, Seraphin. decis. 827. saccharum, Ferret. cons. 195. num. 2. Putens. decis. 80. lib. 1. in correctis. piscatio. c. peruenit. Fegund. d. lib. 5. prax. lib. 1. cap. 2. num. 4. & 20. apes, seu earum cera & mel, c. nuncios. hic. vel pecunia inde redacta, Rebuff. d. qu. 8. num. 15. Monet. d. cap. 4. num. 18. lac, lana, & animalium foetus, d. c. ad Apostolicam. 20. & ibi Gloss. vers. personales. Menoch. consil. 398. num. 36. & 40. Monet. de Pace in pract. rom. 2. part. 1. cap. 5. num. 8. cum seqq. cum matris lacte materno non indigent; Rebuff. d. tract. qu. 6. num. 3. & 30. & 31. Vinc. de Franch. decis. 114. Venatio, aucupium, d. c. non est. Monet. d. cap. 4. num. 19. & 20. jumentorum pastura, c. commissum. hic. Cardin. in Clem. 1. hic. num. 15. Rebuff. d. qu. 8. num. 22. ligna, Rebuff. d. loco. num. 26. Monet. d. cap. 4. num. 13. fenum, d. c. peruenit. 5. hic. Rebuff. d. loco. num. 9. Monet. d. cap. 4. num. 6. linum, canape, Rebuff. d. cap. 8. num. 8. Monet. d. cap. 4. num. 8. negotium & artificium, can. decima. 16. qu. 1. c. non est. c. pastoralis. hic. Rebuff. d. qu. 8. num. 19. militia sagata, d. c. non est togata. Rebuff. d. loco. num. 20. & seqq. furta, Rebuff. d. qu. 8. num. 20. Monet. d. cap. 4. num. 32. lapidicium. *Ac.**

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV
32

Azor. d. cap. 3 §. qu. 9. Rebuff. d. quast. 8. num. 23. metallorum fodinæ, Monet. d. cap. 4. num. 34. molendina, d. c. ex transmissa. hic. Rebuff. d. cap. 8. num. 6.

An ex acquisitis per largitionem liberalem, ut testamentum, legatum, donationem, sint dandæ decimæ; est inter Canonistas controversum: Affirmat Abbas *in c. pastoralis. c. s. pervenis num. 2. hic. Quem sequitur Fagundez. d. precepto 5. lib. 1. cap. 2. num. 5. 1. Quia decimò solvendæ sunt ex omni lucro: d. c. pastoralis. ibi quasi de lucro decimas persolvendas. 2. Ex omnibus licitè acquisitis: d. c. non est. & d. c. ex transmissa. 23. 3. In recognitionem universalis dominii; c. tua nobis. 26. vers. cum exim. hic. & honorem Dei, qui dignatus est totum dare. can. decima. 16. qu. 1. Negant Innocent. *in d. c. non est. num. 2. Sylvest. in sum. verb. largitio. §. 12. num. 12. Rebuff. d. qu. 8. num. 31. Monet. d. cap. 4. num. 37. & alii: hac ratione; Quod hæ res neque ex terra, neque ex operis nostris proveniant, & subsequenter earum decimæ, nec inter prædiales, nec personales recenseri possint. Distinguit Glossa *in d. c. pastoralis. verb. quasi de lucro.* inter filium succedentem patri, & heredem extraneum: non illum, sed hunc teneri decimas solvere, vult: Panorm. *in d. c. pastoralis. num. 8. in filio subsistit: in extraneo nihil certi constituit: nisi quod putet consuetudinem in hac quaestione esse adeundam: Optima enim, inquit, legum interpretis est consuetudo. c. cum dilectus. de consuet. Quæ sententia & mihi probatur. Nec enim dubium est in rebus, quæ occurrunt quotidie, loci extare consuetudinem, quæ dicet vel decimas esse solvendas, vel non. Canis. in cap. 1. h. e. num. 7.***

Ad Decimarum functionem regulariter tenentur quilibet Baptizati, qui de manu Sacerdotis Sacramenta percipere tenentur, cujuscunque generis, ordinis, vel gradus, sint: *d. c. ex transmissa. 23. cum seq. e. nuncios. 6. & passim hic.* aded ut nequidem Imperator de non solvendis decimis alicui possit facere gratiam. *c. tua. 1 §. eod.*

Quæ regula præsertim obtinet in decimis prædialibus; quas, ut dictum, Deus in signum universalis dominii sibi in Clericorum, usum reservavit. *d. c. tua nobis 26.*

Ut hinc fructus prædiorum à solo separati, onere decimarum affecti

fecti dicantur hoc est, ut ad quemcunque fructus transeunt, comin-
tur & eos decimandi jus. *c. cum homines. 7. c. pastoralis. 28. vers. fructus.*
c. cum non sit. 33. hic.

42 Elocatis ergo prædiis, decimarum nomine non conveniuntur
prædiorum Domini, sed eorum Conductores. *c. dilecti. 8. c. a nobis.*
24. c. tua nobis. 28. eod. Si quidem res eum suo onere transit ad alium.
d. c. cum non sit. & d. c. pastoralis. c. ex literis. de pignor. & l. alienatio. ff.
ff. de contrah. emt. vend.

43 Sciendum tamen decimas, non afficere ipsos fundo, sed tantum
eorum fructus: Undè si post prædiorum suorum fructus perceptos
quis ea decimis non solutis transtulerit in alios: non hi, sed ille decima-
rum nomine est conveniendus; scilicet conditione ex canone, quo
decimæ sunt introductæ; si fructus apud eum extant; *arg. l. an. ff. de*
condict. ex lege. si consumpti; conditione sine causa vel injuria causa
l. 3. Cod. eod. Equitati enim est consentaneum, ut alter alterius odium
non prægraveretur: *c. non debet. 22. de reg. jur. in 6.* Neque factum ven-
ditoris nocere debet emptori *l. factum cuique 155. princ. ff. ed. l.*
et contrarium velit Abbas in d. c. cum homines. 7. num. 6. Exultimus
potius novos possessores esse conveniendos, *Motus d. c. tua nobis. l.*
hic. ubi decimæ appellantur animarum egentium tributa; at in tributa
receptum ut ipsa efficiant prædia. *l. Imperatores. 7. ff. de publican. & re-*
sigal. Sed errat. Ostendit hoc d. cap. tua nobis hæc verbis: *Etiam*
de cunctis omnino proventibus decimæ sint reddendæ, sicut colonus de par-
te fructuum, quæ sibi remanet ratione cultura, sic & dominus de parte,
quam percepit ratione terre, decimam reddere sine diminutione tractat.

Ex quibus clarum colonum partiarium ad decimarum ad decimarum
functionem revocari pro parte fructuum à se perceptorum, non solum
dominum ratione domini; quod certè fieret, si sequeretur Abbe-
tom. Decimæ ergo non fundum, sed solos fructus afficiunt. Quod &
liquet ex *c. cum non sit. 33. & c. cum aliquibus. 32. eod.*

44 Quò fit etiam, ut, cum prædiales decimæ sint onus fructuum
solo separatorum (nam pendentes censentur pars fundi, *l. fructus*
pendentes. 44. ff. de rei vind.) rectè quoque Judæos & Infideles ad eas
præstandas conveniri: *c. de terris. 16. hic. ibi: vel possessiones penitus re-*

Corvinus
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV.

32

nuntiandas. c. quanto. pen. de usur. Azor. part. 1. Inst. moral. lib. 7. cap. 14. quest. 1. Vasqu. in opusc. de benef. cap. 1. §. un. dub. 9. Suar. d. tr. de religiof. tom. 1. lib. 2. cap. 16. num. 4. & 5.

Item Religiosos, c. 2. §. pen. hic. in 6. c. 3. & 4. eod. c. veniens. de⁴⁵ transactiva. Reges, Principes, aliosque cujuscunque status aut generis. ad quos fructus prædiorum perveniunt; nisi privilegio Summi Pontificis, vel alio jure, se doceant exemptos, d. c. à nobis. 24. eod. c. ex transmissa. 23. Rebuff. d. qu. 5. princ. Carat. de jurib. Parochial. tit. 5. cap. 9. Azor. d. loc. cap. 24. qu. 1. Monet. d. tract. cap. 5. à princ.

Quoad decimas personales; cum ex personas onerent, non res; ⁴⁶ Joan. Andr. in c. cum homines. hic. l. 1. §. si hæres. ff. ad Sc. Trebellian. sed personas tantum fidelium dicendum ad eas non obligari Judæos aliosque infideles: Gloss. verb. persolvendas: ubi: unde personales decimas non persolvunt. in d. c. de terris. 16. ubi Butr. sub num. 6. vers. vel oppono. Soto de just. & jure lib. 9. qu. 4. art. 4. Suar. d. lib. & cap. num. 4. vers. in qua distinctio. Ricciol. de jure personar. extra grem. Eccles. existens. lib. 2. cap. 9. num. 1. Trullinch. in Decal. lib. 3. cap. 3. dub. 10. num. 1. Diss. Gloss. in c. quanto. sub Figurat. casus in fin. de usur. & in can. decima. 16. qu. 1. Anchar. in d. c. de terris. num. 1. & ibi Abb. num. 6. Rebuff. d. tract. qu. 5. num. 11. & alii.

Econtra Clerici qualescunque, etiam Episcopi, Suar. d. loc. num. ⁴⁷ 13. M. Anton. Genvens. in practical. Eccles. qu. 628. num. 1. Barbof. d. lib. & cap. §. 3. num. 10. si considerentur ut fideles & Parochiani; ad prædiales solvendas tenentur: *De inc. omnis utriusque sexus. de penit. & remission. per c. 2. vers. illi verò. & c. commissum. 4. hic. D. Thomas. 2. 2. qu. 87. art. 4. Soto. d. lib. 9. de just. & jure. qu. 4. art. 4. Covarr. var. lib. 1. cap. 17. num. 8. vers. 1. Lessius de just. & jure. lib. 2. cap. 39. dub. 5. num. 21. Gutier. lib. 2. Canon. Quæst. cap. 21. num. 26. Leon Thesaurus Eccles. part. 12. cap. 12. num. 52. si considerentur ut Clerici, non tenentur ex illis bonis, in quibus considerantur tanquam tales: Barbofa d. lib. & cap. §. 3. num. 2. ut sunt beneficia eorum, d. c. 2. in princ. decimæ quas ipsi perceperunt, Rebuff. d. qu. 5. num. 6. Monet. d. cap. 5. qu. 1. num. 8. aut prædia ejusdem Ecclesiæ; ex quorum fructibus clericali jure vivunt. Gloss. in c. 1. verb. ullo. de censib. Abb. num. 6. in d. c. 2. & in c. nuper. notab. 1. hic. Rebuff. d. qu. 5. num. 20. fructus personales quos*

[Ccc]

cx

ex officio clericali accipiunt. Covarruv. d. lib. 1. var. resol. cap. 17. num. 8. vers. 1. Monet. d. cap. 5. num. 4. secus si temporalitudo. Covarr. d. loco. & versic. primum hinc constat. Suar. d. loco. num. 21. Rebuff. d. qu. 5. num. 4. Layman. in Theolog. moral. lib. 4. tract. 6. cap. 3. num. 2. Zaf. dict. loco num. 22.

48 Itaque ad Decimarum functionem tenentur & ex Sacrorum Canonum praescripto cogi possunt, omnes, Laici, Clerici; nisi doceri possint, se specialiter exemptos. c. à nobis. 24. hic. Nec enim ea omnibus & singulis ita praecise incumbit, quin ab ea quatenus est Juris Canonici seu Positivi; liberentur interdum vel subleventur.

49 Contingere hoc potest quinque ex causis: Nempe 1. Privilegio. 2. Loci consuetudine. 3. Praescriptione. 4. Transitione. 5. Eius cui debentur Remissione. Singulae perlustrandae.

50 Privilegio; non Principis Laici, d. c. à nobis. 24. c. tua. 25. c. ad dum. 31. hic. non Episcopi, Rebuff. d. tract. qu. 5. num. 28. & 32. Fagund. d. praec. 5. lib. 2. cap. 4. num. 6. (Cum quia à Papa singulis Ecclesiis sunt assignatae decimae; can. 1. caus. 13. qu. 1. Tum quia in Concilio Cabilonenfestatum, ne Ecclesiae antiquitas constitutaque pararentur decimis: can. Ecclesiae, cum sequentib. 16. qu. 1. Episcopus autem dispensare non potest contra Concilium. Gloss. in c. cum dilectus. verb. in aetate. de elect. Barbof. de offic. & potest. Episc. part. 2. d. 33. num. 25.) sed Pontificis c. ex multiplici. 3. c. suggestam. 9. cum seq. Ei à nobis 24. c. pen. hic c. 2. §. pen. eod. in 6. c. 1. in princ. de praebend. de 6. propter supremam ejus in Ecclesiam Ecclesiasticaque jura potestatem. Dd. commun. in d. c. à nobis. Covar. d. lib. 1. var. cap. 17. num. 9. Guiter. Canon. quest. lib. 2. cap. 21. num. 26. & 130. Piaséc. praxi Episc. part. 2. cap. 4. num. 63. Hieron. Roderic. in compend. quest. regular. resolut. co. num. 2. cum seqq.

51 Sic leprosi communiter viventes eximuntur à solutione decimarum de hortis, qui sunt in domus circuitu & nutrimentis animalium suorum: c. 2. de Eccles. edificand. Hispan. in tract. regular. decimar. qu. 11. num. 2. Monet. d. c. 5. num. 25.

52 Sic Cisterciensibus, Templariis sunt indulta decimae laborum id est, praediorum suorum, non novalium, quae propriis coluntur manibus

Corvinus
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV.

32

nibus & sumptibus *c. ex parte 10. c. ad audientiam. 13 hic.* modo ante Concilium Lateranense *c. pen. eod.* non post, sint acquisita.

Aliis verò Religiosis in *d. c. ex parte.* conceditur, nè solvant decimas de hortis & nutrimentis animalium suorum, id est, de animalibus, quæ ipsi nutriunt suis sumptibus, (non quæ dant aliis nutrienda & tenenda, *Clem. 1. ibi Gloss. verb. animalibus. & verb. teneri. hic. Abb. in d. c. ex parte. in fin. & ibi Ancharan. num. 2. vers. istud etiam.* nisi redeant vesperi ad monasterium: *Rebuff. d. tr. qu. 14. num. 57. Monet. d. cap. 5. num. 14.*) & de novalibus, quæ propriis manibus & sumptibus excolunt. *d. c. ex parte. & ibi Hosiens. num. 4. Butrius num. 9. Anchar. num. 3. Rebuff. d. tract. qu. 14. num. 45. Monet. d. tr. cap. 4. num. 56. Lezana in Summa tom. 3. verb. decima. num. 2. cum seqq. Launet de Francobis. de contror. int. Episc. & Regular. quest. 72. & pro usu Monasterii interserviunt. Abb. num. 3. Joan. de Anan. num. 2. Anchar. num. 2. ad d. c. ex parte. Rebuff. d. qu. 14.*

Hoc tamen privilegium non extenditur, ad decimas, in quarum perceptione erat Ecclesia Parochialis, aut alia. *Oldrad. conf. 268. Choppin. lib. 3. de sacra politia. tit. 2. num. 7.*

Sicut nec extenditur ad prædia ab aliis condita. *c. dilecti. 8. hic.* Nè privilegium, quod est odiosum, quia est contra jus commune, extendatur. *Zaf. d. loco. num. 25.*

Neque etiam privilegium super decimis laborum, extenditur ad terras, quæ aliis colendas tradunt; *c. licet. 11. eod.* nisi id ipsum exprimat. *Azor. Inst. moral. part. 1. lib. 7. cap. 27. qu. 7. Suar. d. tract. de relig. tom. 1. tract. 2. lib. 1. cap. 19. num. 13. Tamburin. de Jure Abbat. tom. 1. disput. 15. qu. 18. num. 5.* Quia privilegium hoc de non solvendis decimis est personale, & personas non egreditur. *l. in omnibus causis. 68. ff. de div. reg. jur. Rota decis. 23. parte 2. divers. Trullench. in Decalog. lib. 3. cap. 3. dub. 11. num. 4. in princ.*

Privilegia, à decimarum solutione eximentis incipient enormiter Ecclesiam Parochialem, cui de jure debentur decimæ, lædere, amittuntur; *c. suggestum. c. dilecti. & ibi Gloss. verb. enormiter. hic. c. quod per novale. de verbor. signif. Rebuff. d. qu. 14. num. 55. Menoch. conf.*

156. num. 9. vol. 2. vel saltem inoderantur. c. 2. §. ubi autem. hic. in 6. Barbof. d. loc. num. 44.

Possunt etiam talia privilegia, si Ecclesia damnosa, sub vel ob reptionis argui & rescindi. d. c. quod per novale. junct. l. 2. Col. de precib. Imp. offerend.

Idem juris est, si ex post facto causa privilegii cessaverit, d. c. fegestum. 9. hic. cum sublatâ causâ, tollatur quoque ejus effectus. cum cessante. 60. de appellat. Canif. ad hunc tit. cap. 17. num. 4.

56 Inferiores Prælati non habent hanc remittendi licentiam; cum nihil possint contra legem Superioris. vid. supra.

Est tamen illis licentia decimas, aut earum partem, aut beneficia ex iis instituta ad opera vel loca pia, commodius applicare, uniendo, dividendo, prout res postulabit. Concil. Trident. sess. 24. de reformatione. cap. 13. Suar. d. lib. 1. cap. 15. in fine. Zaf. d. loco num. 32.

57 Consuetudine modus solvendi decimas mutari, vel etiam solvendo remitti potest. text. in c. in aliquibus. 32. §. fin. hic. Ubi his verbis Innocentius III. in Concilio Lateranensi: *Illæ quippe decime necesse sunt solvenda sunt; quæ debentur ex Lege divina, vel loci consuetudine approbata.*

58 Explicatur, scio, variè à Doctoribus: Bernardus & Innocentius *ibid.* exaudiunt eum de consuetudine loci in præstandis decimis huic, vel alteri Ecclesiæ: *juxta c. cum sint.* 18. & *c. cum Apostolica.* 20. eod. non verò intelligi volunt de decimarum quota, quam loci consuetudine loci tolli posse, vel diminui: *per can. quicumque* 16. cap. 7. *c. cum homines.* 7. hic. Male: Loquitur enim expressè d. c. *in aliquibus.* de decimis ipsis, non de Ecclesiis, quibus præstantur. Alii hanc quidem consuetudinem intelligunt de decimarum quota, sed eam putant à Papa esse approbatam. Sed cum in textu nulla fiat Pontificis mentio, & apertè ipsi textus in verbis, *vel loci consuetudine approbata* repugnet; ejicienda illorum sententia ut conjecturalis mera. Hosteniensis verò verba d. §. *fin. ex lege divina,* intelligit de prædialibus decimis; & subsequentiâ, *vel de loci consuetudine,* de personalibus. Sed & sola conjectura ducitur. Joan. Andreas, quem sequitur Abbas ad d. c. *in aliquibus.* §. *fin.* putat consuetudine loci decimarum præstantur

Corvinus
De Personis
et Benefic. Eccles

G IV.
32

nem non posse diminui, sed rectè augeri; ut sit sensus: Quod decima prædiales & personales, non solum necessariò sint præstandæ, sed & quod ultra decimam ex consuetudine loci debetur, ut est, nona, octava, sexta pars. Sed & hæc interpretatio mera coniectura est.

Natæ hæc variæ interpretationes, quod putarent Doctores illi decimarum præstationem esse divino jure introductam, ideoque contraria consuetudine abrogari vel minui non posse. *c. fin. de consuetud.* Falluntur, ut supra ostendimus; & hanc distinctionem adhibuimus: Quod decimæ, quatenus Clericorum exhibitioni subserviunt, consuetudine aboleri, vel eis derogari non possit; utpote cum hac specie juris sint naturalis, atque juris Divini: quatenus verò extra causam exhibitionis Clericorum, sunt Juris esse Ecclesiastici, non divini vel naturalis; & consequenter in iis consuetudini esse locum, *juxta d. c. fin. de consuetud.*

Alius ergo *d. §. fin.* est sensus: Scilicet quod illæ decimæ necessariò sint solvendæ, quæ debentur vel juxta quantitatem lege divinâ constitutam, quam Ecclesia, ex veteri testamento desumptam nova sanctione reduxit & innovavit; ut accidit, ubi decimæ solvuntur integræ: vel juxta quantitatem consuetudine loci creptam: ut fit, ubi solvitur minor pars quàm decima; & tamen hæc quantitas, quamvis minor, vulgari more loquendi adhuc vocatur decima. *Bellarmin. tom. 2. controvers. de Clericis. lib. 7. cap. 25. de decimis. dub. 1. Suar. d. lib. 1. cap. 12. Zes. hic. num. 33. Canis. hic. cap. 17. num. 7.*

Cui certè consequens est, si quora decimarum (quæ est pars decimæ) consuetudine loci possit diminui, ut non decima, sed duodecima, vel vigesima, vel alia minor solvatur, posse & integras decimas eadem ratione tolli consuetudine: dummodò Clericis, quibus aliàs debentur decimæ, ex proventibus Ecclesiæ aliunde sit prospectum. *Canis. d. loco. Barb. d. loc. num. 64.*

Hinc colligitur; Valere consuetudinem, qua introductum, ut 68 ex certis fructibus, vel bonis, uti minutis; verbi gratia, olenibus, rapis, fabis, & similibus, non solvatur decima, vel non integra: *c. commissum. 4. c. dilecti. 8. c. in aliquibus. 52. hic. Guido Papa conf. 284. Covarruv. var. resol. lib. 1. cap. 17. num. 8. vers. 7. Azor. Inst. Moral. d. lib. 7. cap. 37. quæst. 2. & 9. Rebuff. d. tract. qu. 13. num. 46. Monet. d. cap. 5. num. 23.*

62 94. *Cancer. Variar. tom. 1. cap. 23. num. 11.* Item valere consuetudinem, ut una Ecclesia ex eodem prædio accipiat decimas majores, alia minores: *Hostiens. inc. cum in tua. §. respondemus. hic. quem ibi sequuntur omnes.* Item: Possit ex consuetudine decimas uni Ecclesie debitas, adscribi alteri, & solvi: *c. cum sint homines. c. ad Apostolica. hic. Corvin. d. cap. 17. num. 8. Fagundez. d. precept. 5. lib. 3. cap. 1. num. 4. Gualter. pract. lib. 1. quest. 17. num. 2. & 5. Rebuff. d. tract. qu. 13. num. 47.* Valere consuetudinem, ut Clerici nullas solvant decimas; ut Laici non solvant personales, vel non nisi in fine anni. *d. c. ad Apostolica. 20. cum similit. Vallens. in parat. h. t. §. 8. num. 3.*

Planè personales decimas, seu ex lucro industria, nullibi sunt ex consuetudine solvi restantur Navar. *in manual. cap. 21. num. 31. Corvin. d. cap. 17. num. 8. Monet. d. cap. 5. num. 35. Vallens. d. loco, num. 3. vel pl. ne. Zoel. d. loco, num. 33.* ut & supra diximus; usumque ex hac materia Decimarum, si qua alia, valde variare. *Zypæus in Anal. Jur. Polit. Nov. h. t. sub num. 5.* Nam alibi deberi lignorum decimas, animalium alibi, alibi leguminum.

62 Sic, eodem *Zypæo referente*, in maritimis locis ditionum Belgii Hispano adhuc subjecti, consuetudo obtinere dicitur, quod is qui terram aliquam natantem, concedente Principe (In Cujus aliqui Regalia transit, dum mare aut flumen non retrocedit eodem impetu, sed inundat tempore longissimo, mutatque plane formam) vindicet a mari & munit aggeribus, lucretur decimas, quando ab hominum memoria non fuit culta, & nunquam Ecclesia habuit decimas.

Alioquin si Ecclesia semel habuerit decimas, & Princeps concedat Dominis prioribus vindicationem; tunc sicut proprietatis recedit ad Dominum, ita & decimæ ad Ecclesiam.

Si tamen agri, ex quibus debebantur decimæ, maneat inculti per annos centum, & postea nascantur fruges, debebuntur Decimæ; Quod hoc casu non fuit mutata forma, ut in priori per inundationem.

63 Ex quibus omnibus clarum, citra peccatum, non solvi hodie decimas, secundum consuetudinem: Cum usus diuturnus vim habeat abrogandæ legis, etiam Ecclesiasticæ, ab ejusque obligatione liberandæ, atque ita remittendi decimas per legem Ecclesiasticam requiritas. Oportet

Corvinus
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV

32

Oportet tamen sit rationabilis & legitime præscripta; scilicet vel 64 tempore immemoriali, vel saltem annorum quadraginta. *Gloss. in c. fin. de consuet. maxime in hac materia, propter Ecclesiarum grave damnum. Zaf. h. t. num. 33. in fin. Covarr. d. lib. 1. var. resol. cap. 17. num. 8. vers. decimo. Gutier. d. cap. 21. num. 65.*

Sed dubitari potest, quæ consuetudo in decimarum solutione sit 65 attendenda; locine vicinioris, an loci ubi existunt prædia, an ubi sit decimarum solutio, an diocesi. Distinguendum: Aut in loco, ubi sita sunt prædia, & sit solutio, nulla est consuetudo, vel si adest, est dubia, & tunc consuetudo loci vicinioris est attendenda, vel loci prædominantis. *Achilles. decis. 3. num. 2. 6. & 8. sub tit. de decim.* Item, si in loco, ubi decimarum sit solutio, vel prædia sunt sita, nulla adest consuetudo; in viciniori verò loco adest aliqua, & in loco dominanti adest diversa; & tunc attendenda est consuetudo loci vicinioris, non loci dominantis, aut Jus Commune: *Puteus decis. 176. lib. 3. in correctis:* Aut in loco, ubi prædia sunt sita, consuetudo adest particulares, & illa tunc est attendenda: Item si in loco adest aliqua consuetudo, & in Diocesi alia; tunc etiam est attendenda consuetudo loci particularis, & non diocesis. *Puteus decis. d. 176. num. 6. & 7. lib. 3. Cavaler. decis. 95. num. 3. & decis. 107. num. 1.* Consuetudo enim specialis præferenda est generali. *Barbosa d. loc. num. 72.* Item & attendenda est potius ea consuetudo, quæ favet Parochiali, quam quæ favet prædiali; cum sit rationabilior; & juri communi conformior. *Curt. jun. conf. 2. in fin. Affl. decis. 80. num. 9. Barbos. d. loc. num. 72.*

Jam de præscriptione videamus, an & quatenus immunitas à non 66 præstandis decimis per eam acquiratur?

Et quidem Rebuffus *d. tract. de Decimis. quæst. 13. num. 55. post 67* Dominic. *in c. 2. col. ult. de præbend. in 6. Barbatium conf. 35. Sapienter. col. 6. in 2. vel. omnesque illos qui decimarum solutionem divini juris esse asserunt: de quib. supra. Generaliter tradit Regulam: Quod nullus, sive Clericus, sive Laicus, libertatem nullas solvendi decimas, præscribere, etiamsi viveret mille annos, possit.*

Fulcitur ea argumentis quinque. Primum est: Quod Deus sibi, in universalis dominii signum, reservaverit decimas: *d. c. tua nobis.*

26. c. cum non sit. 33. hic. Ergo, Præscriptione non possunt tolli. arg. competit. Cod. de præscript. 30. vel 40. annor. ubi in specie Salicet usum. 2. Secundum: Peccatum est solvere decimas tardius quam convenit, c. decima. 16. qu. 1. Ergo multo magis si solvatur nihil. Quippe peccata tanto sunt graviora, quanto diutius infelicem animum detinent allegatam. c. ult. de consuetud. Tertium: Decima, entium animarum sunt tributa: d. can. decima. & d. c. tua nobis. Unde videtur consequens ea præscribi non posse; cum subtrahere alimenta idem sit quod occidere. l. nec ave. ff. de agnosc. & alend. liber. Quartum: Is qui est in mala fide, præscribere non potest. c. fin. de præscript. c. possessor. de reg. jur. in 6. At ille qui immunitatem à præstandis decimis præscribere nititur, in mala fide est, saltem præsumptione juris; cum contra jus agat. c. qui contra eod. in 6. l. quemadmodum. Cod. de agricol. & censit. Quintum: Non potest præscribere, qui verè vel quasi non possidet, cum nulla sit possessio munitus. c. sine possessione. eod. de reg. jur. At Laicus jus decimarum non possidet, c. causam. 7. de præscript. Ergo.

68 Quibus tamen argumentis (cum ex antedictis appareat esse à nobis discussa) non obstantibus; rectius existimant alii, immunitatem vel libertatem à præstandis decimis tempore immemoriali sine titulo, l. 1. de præscript. in 6. (quia juris præsumptio est in contrarium. d. c. 1.) quadraginta annorum spatio, cum titulo, (quia regulariter, c. de privileg. de privileg. non minor præscriptio currit contra Ecclesiam: c. 4. & 8. de præscript.) præscribi, etiam per laicos posse; Licet in jus percipiendi decimas, nulla præscriptione acquirere valeant, c. causam. eod.

69 Siquidem dicta immunitas non consistit in percipiendis decimis ex alienis prædiis, in quo versatur decimandi jus, quod est spirituale sed ut habeat quis fructus integros à decimarum onere: quod nec spirituale est, nec quasi spirituale, ac consequenter nec ejus incapaces sunt Laici. Covarruv. var. resol. d. lib. 1. cap. 17. num. 10. Gregor. de Valentia Comment. Theol. g. tom. 3. disp. 6. qu. 5. puncto 6. in fine. Vasquezus Theol. controvers. lib. 2. cap. 89. num. 10. Navar. cons. 2. num. 5. tit. de decimis Canif. h. t. cap. 30. num. 6. Zes. h. t. num. 34. Vallens. in par. b. t. §. 10. num. 4.

70 Cæterum, non obstante consuetudine, privilegio, aut præscriptio,

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV.
32

one, est in Ecclesia auctoritas & potestas de novo imperandi decimas, etiam ubi nunquam fuerunt solutæ; si ita expedire videatur Pontifici, propter necessitatem Ecclesiarum, quarum ministris & fabricæ non est aliter provisum, aut aliàs est nocivum. *fac. c. suggestum. 9. hic. ubi Abbas. num. 4. Gloss. in can. rescripta. 25. qu. 2. Suarez. d. lib. 1. cap. 20. num. 1. & 2. Cas. d. loc. num. 35.*

Transactio etiam tolli vel minui potest decimarum præstatio. *c. 71. 2. c. veniens. 6. de transact. c. ex multiplici. 4. c. nuper. pen. hic.* Idque non tantum, ubi Clerici inter se transigunt, sed & si cum Laico facta sit transactio: *d. c. 2. & ibi Bernard. in fin. Gloss. ibid. & Hostiens. fac. c. 2. de his que fiunt à Prælat.* dummodo transactioni accesserit Episcopi vel Summi Pontificis auctoritas: alioqui illa non est perpetua, sed personalis; hoc est, Clerici transigentis personam non egreditur. *d. d. c. c.* Nam, cum in rei Ecclesiastica alienatione, qualis & est transactio; *l. non solum. 4. Cod. de præd. & aliis reb. minor.* requiratur consensus & subscriptio Capituli, si Ecclesia est Cathedralis; *can. sine exceptione. 12. qu. 2.* si Ecclesia inferior, assensus Episcopi, *can. placuit. 12. qu. 2.* necesse est, & in transactione perpetua ejus interveniat auctoritas. *d. c. 2. d. c. veniens.*

Sed in Monasteriis, quæ Conventum habent, hoc est, amplius, ut *72* transactio etiam temporalis de decimis iniri non possit, sine consensu, saltem tacito, ipsius Conventus. *c. continebatur. 2. de his que fiunt à Prælat. sine conf. & Clem. 2. de Eccles. non alien.*

Idem communiter obtinet & in aliis Prælatibus, ut non minus hi in *73* transigendo Capituli sui consensum adhibere teneantur. *c. 3. & ibi Panorm. num. 3. de transact.* Licet enim Prælati à jure generalem habeat administrationem in rebus Ecclesiæ suæ; *c. 2. de donation.* non tamen ea continetur transactio, quæ est, ut dictum, quædam alienatio, *l. mandato generali. ff. de procurat. junct. d. l. non solum.*

Postremus modus exemptionis à Decimis est *Remissio.* Potest *74* enim Episcopus decimas, maxime suæ mensæ debitas, ex justa causa, remittere. *c. qui a circa. 22. de privileg.* Debet Clericus, cui debentur, pauperibus; *can. fin. 16. qu. 1.* ut & si ex receptione earum oriretur scandalum. *ut supra dictum. Cas. d. loc. num. 19. Vallens. d. loco, num. 6.*

Videndum nunc de *Personis* quibus sunt solvendæ Decimæ: præ- *75*
[D d d] mit-

mittendum tamen, *Decimam*, quoad hoc propositum, considerari potest dupliciter. Nempe *pro jure ipso percipiendi decimarum fructus*: Et *pro ipsa perceptione*, seu ipsis fructibus qui decimarum nomine percipiuntur. *D. Thomas 2. 2. qu. 87. art. 3.*

76 *Priore modo* si consideretur, est jus spirituale dependens. Quia, cum competat propter ministerium spirituale, ab eodemque dependeat ministerio; merito veluti quoddam accessorium eidem ministerio, jus spirituale dependenter appellabitur: *Altero* si modo consideretur, non. Quia fructuum perceptio res est temporalis, eoque in rebus temporalibus consistat, quas res constat ordinari ad hominum alimoniam.

77 Sic sunt *priori modo* considerata *Decima*, in Laicos cadere non potest: *c. causam qua. 7. & ibi Gloss. commun. de prescript. c. quoniam 17. & ibi Gloss. Abbas, Butrius. hic. eod. Covarr. var. resol. lib. 1. cap. 17. num. 6. Menoch. illustr. cap. 89. num. 6. Gutierrez. controvers. canonic. lib. 2. cap. 21. num. 64. & 71. Moneta d. tract. cap. 5. qu. 3. num. 17.* eoque quod Laici non possint administrare spiritualia, à quibus inseparabiliter dependet. *ca. 1. ibi jure Sacerdotum. 16. qu. 7. c. tua. 25. in princ. hic. arg. c. sacrosanctus. 51. & c. Missana. 56. de elect.* Nam & hinc jus decimandi, *Sanctissimus* Deidicitur. *in c. ad huc. 15. hic.* Eoque pertinet gravis illa communitio Gregorii VII. in Concilio Lateranensi: *Decimas*, inquit, *quas in vestra pietatis concessas esse Canonica auctoritas demonstrat, à Laicis possideri Apostolica auctoritate prohibemus: Sive enim ab Episcopis, vel Abbatibus, vel quibuslibet personis eas acceperint, sciunt se sacrilegii crimine committere, & aeternae damnationis periculum incurrere. text. est can. 1. can. 16. qu. 7.* ubi & subjecta annotatio nova tradit, hoc Concilium celebratum fuisse Romae in Laterano Anno Domini 1078. sed & adjecturam canonem Gregorii VII. fuisse repetitum ab Innocentio II. in Concilio Romae à se habito. Unde videant Laici detentatores decimarum, quoad periculo salutis versentur.

78 Igitur *Laici sunt incapaces juris decimandi*, ita sancientibus sacra canonibus, à quibus illud institutum est in exhibitionem Clericorum, non Laicorum. *c. ad apostolicam. 20. hic.* Nec illo titulo sive emptionis sive permutationis, sive donationis, aut simili, illud sibi acquirere possunt.

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV.

32

sunt; sed si quid obtinent, illud restituere debent Ecclesie, ad quam spectat; sub poenis à sacris canonibus præscriptis *in c. ad hęc. 15. d. c. quamvis. 17. c. prohibemus. 19. hic. d. can. 1. 16. qu. 7.* non tantum ideo, ut diximus, quod juris decimandi sint incapaces; sed &, quia jus decimandi est spirituale, ac proinde nullam æstimationem recipit. *c. ult. in fin. de rer. permut. & ibi Gloss. & Hostiens.*

Quare nequidem Laici ex concessione Prælatorum Ecclesie licite decimas decinent: *d. c. quamvis. 17. d. c. ad hęc. 15. multò minus ex concessione Principis, aut alterius Laici. c. dudum. 31. §. ceterum. hic.*

Quibus consequens est Laicos, si quod obtinent jus decimandi, 79 nullà præscriptione, etiam immemoriali, se tueri posse, propter defectum possessionis veræ, vel quasi *d. c. causam qua. de præscript. & ibi Gloss. Innocent. Hostiens. Imola, Abbas, Bald. & alii. Balb. tract. de præscript. 1. part. 4. princ. qu. 7. num. 53. & part. 1. 5. à num. 56. Covar. d. loc. num. 6. vers. quero. Rebuff. d. tr. qu. 13. à num. 67. Gutier. præct. controv. lib. 1. qu. 15. à num. 2.*

Cæterum, cum nulla ferè sententia Juris ita sit perpetua, ut non exceptionem, pluresve admittat, *l. omnis definitio. ff. de div. reg. jur.* dispiciendum, an non & hujus rei dentur. Reperiuntur tres, quæ huc accersendæ.

Prima est; In Laicis qui Jus decimandi Beneficio Summi Ponti 80 ficis sunt consecuti: Nam & hujus rei, licet spiritualis, Pontifex Laicum potest facere capacem; Panorm. *d. c. causam. num. 3.* ducto argumento à jure eligendi Prælatum, quod etiam est spirituale; *d. c. sacrosancta. 51. & d. c. Missana. 56. de elect.* & tamen Pontificis auctoritate rectè communicatur Laico: *can. Adrianus. & can. in Synodo. dist. 63.* Rectius adscribitur hoc Pontificis potestati supremæ, quam habet in omnes Ecclesias earumque bona. *c. 2. de præbend. in 6. can. 1. & 2. dist. 22.*

Nequeres caret exemplo: Nam refert Covarruv. *præct. quæst. lib. 2. cap. 35. num. 3. vers. Tertio quoties.* Reges Castiliæ Ferdinandum & Isabellam Regni Granatensis decimas obtinuisse à Pontifice, sed ditandi Ecclesias lege adjunctâ.

Ex dictis liquet: Quod, etsi præscriptio immemorialis & privilegium ambulent pari passu, hoc est, quod per privilegium obtineri potest,

test, idem etiam possit per immemoriam prescriptionis; *c. supra quibusdam. §. praterea de verb. signif. & l. hoc iure. 3. §. ductus. 4. ff. de aqua quot. d. & estiva.* id tamen non obtineré in decimis aliisque iuribus spiritualibus; quæ nulla prescriptione, licet immemoriam, acquiri possunt à Laicis, propter professionis defectum. *d. c. causam. de prescript. & ibi Abbas num. 3. & Felin. num. 2. & alii.*

Diversum est in Clericis, qui eum decimarum aliorumque iurum spiritualium sint capaces, idcirco jus decimandi non minus recipiunt prescriptione, quam privilegio, *c. ad aures. 6. de prescript. & l. cod. in 6. Canis. h. t. cap. 13. num. 3.*

§1 *Secunda exceptio* est; In Laicis Conversis etiam si nullo ordine Clericali sint insigniti: quales sunt Equites Melitenses, Hospitales de Ordinis Teutonici. Nam hi propter religionem quam profitentur, non sunt merè Laici; sed propter eadem vota substantialia sui Ordinis, quodammodo connumerantur Monachis: & idcirco quoque in ius decimandi admittuntur. *c. 3. de privileg. c. quamvis. 17. in verbis Laici in seculo remanente. hic. arg. ducto à contrario sensu. ut ibidem notat P. normit. Canis. d. loco, num. 4.*

§2 *Tertia exceptio*; Est in Laicis, qui ante Lateranense Concilium decimas à Ecclesia acceperunt in feudum: Has enim ex eisdem Concilii concessione licet possident: *c. cum apostolica. 2. de his que sunt à Prælat. c. 2. §. san. hic in 6. Covarr. var. resolut. lib. 1. cap. 17. num. 4. verum olim sanè. non tamen sine periculo animæ; c. prohibemus. 19. licet ut pote cessante Ecclesiæ necessitate, ob quam eas acceperunt in feudum. c. cum cessante. in princ. de appellat. Par. orm. in d. c. prohibemus.* Unde & in d. c. cum Apostolica. monentur, non coguntur, Laici eas restituere. Monentur inquam, ad avertendum malum, quod forte propter deteriorationem diuturniorem illis intentat Deus; cum decimæ sint, & dicuntur, Dei sanctuarium, & egentium animarum tributa, *c. ad hac. 15. c. ad tua nobis. 26. hic.*

§3 Sed quid sentiendum de Decimis illis, quas Laicus quidem afferit, se majoresque suos possedisse; sed an bigatur, an ante prædictum Lateranense Concilium. Communiter volunt hunc Laicum decimas eas justè possidere, dummodo probet possessionem tantum temporis, cum

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV.
32

initium non extat memoria. *Joan. Andr. Ant. de Butrio. & alii in d. c. cum Apostolica. Anchar. & Cardin. c. causam que de prescript. Jacob. à S. Georgio. tract. de feud. in verb. mero & mixto imperio. ad fin. Covarr. d. loc. vers. sed si dubitetur. Menoch. de presumpt. lib. 6. presump. 86. num. 4. Mascard. de probat. conclus. 1377. num. 32. Gilchen. de prescript. part. 3. cap. 8. num. 23. Suarez. d. lib. 1. cap. 27. num. 4. Nec, ut volunt Abbas. in d. c. cum apostolica. Felin. in d. c. causam. qua, & c. cum contingat. num. 4. de foro compet. Rebuff. d. qu. 13. num. 69. Menoch. d. presumpt. 86. num. 5. & alii necessaria est probatio fama, quæ dicitur Laicum eas decimas in feudum habuisse ante dictum Concilium Ripa in c. 2. col. ult. de judic. Aymon. de antiq. tempor. part. 4. cap. absolutis. num. 57. Covarr. d. loc. §. per c. 1. §. ult. de prescript. in 6. Quippe ex immemoriali præscriptione titulus præsumitur: c. 1. de prescript. in 6. & d. l. hoc. 3. §. ductus. 4. ff. de aqua quotid. & astiva.*

Sed dicendum, solam præsumptionem tituli ex immemoriali tempore non sufficere: Quia, secundum Bartolum, in l. 1. Cod. si adversus credit. unumquemque probare oportet, sive sit actor, sive reus, intentionis suæ causam. l. si minorem. 4. Cod. de in integr. restit. l. 1. Cod. de probat. & l. 1. & 2. ff. cod. ubi Ictus: *Ei incumbit probatio, qui dicit, non qui negat.* At qui allegat se majoresque suos decimas in feudum recepisse ante Concilium Lateranense, cum sit intentionis suæ fundamentum, & facti quaestio, id probare tenetur. Neque enim juvat immemorialis possessio sive detentio; quæ nulla dari potest in Laico: nisi tribus casibus supra recensitis: quique ante omnia doceri debent. c. 2. de restit. spoliat. in 6. *Joan. Monachus & Archidiacon. rest. Panorm. in d. c. cum Apostolica. num. 12. Canis. d. loco num. 9. vers. Ego hac in re.*

Posteriori modo, hoc est, pro ipsa perceptione, seu ipsius fru-⁸⁴ctibus; qui decimarum nomine capiuntur, si sumatur Decima, erit res temporalis, cò quid in rebus temporalibus consistit, quas res constat ad hominis alimoniam ordinari. Et sic in Laicos cadere, c. 2. de locato. *Gloss. in c. quamvis. 17. hic;* & ad vitam aliudve tempus, accedente maximè Superioris auctoritate, eis concedi potest; ita ut nomine & titulo Ecclesiæ possideant. Eamque sententiam Doctores frequen-
[Ddd] 3 tiori

tiori calculo admittunt. *Cardin. in d. c. cum Apostolica: col. 4. de his que fiunt à Præl. sine cons. Abb. in c. ad hec. & d. c. quamvis. h. t. Bald. in l. si ususfructus. ff. de jure dot. Covarruv. d. loc. vers. tertio hinc apparet. Tiraquel. de retract. lignag. §. 1. Gloss. 7. num. 11. Rebuff. d. tract. quæst. 10. num. 34.*

85 Sed & decimarum fructus laicis elocari posse, extra controver-
siam est, *d. c. 2. de locato & ibi Butr. Imola. Ananias, Abbas, & Gloss. Abbas, Ananias, & ceteri in c. querelam. Ne Prælat. vicei. In Roman. cons. 266. Decius in c. 2. num. 14. & Ripa num. 117. de judic. Covarruv. d. loc. vers. sed & Laici dummodò hæc locatio sit contracta in tempus modicum, hoc est, non porrigatur ad annos decem. Clem. 1. de reb. Eccles. non alien. & ibi Gloss. & Abbas, Imola, in c. d. c. 2.*

86 Quod autem modicum tempus ita sit accipiendum, con-
stat facile ex *d. c. querelam.* quo loco valet concessio Ecclesiæ, id est, ob-
ventionum Ecclesiæ pro censu annuo per septennium. Nisi quod hodie
ex constitutione Pauli II. *in c. un. de reb. Eccles. non alien. Ext. con. Ecclesiasticarum rerum locatio & conductio sit coarctata ad triennium: scilicet ubi dicta constitutio recepta. Laicè Covarruv. var. resolut. lib. 2. cap. 6. Navarr. in can. non liceat. 12. qu. 2. num. 20. Canis. h. t. cap. 13. num. 12.*

87 Non potest Laicus transferre decimas in alium Laicum, etiam
eas possideat cum titulo: *d. c. prohibemus. 19. hic. nec præscribent. cano- fa. c. dudum. 31. eod. Covarr. d. lib. 1. var. resolut. cap. 9. num. 7. Bar- rez. lib. 1. Quest. Civil. qu. 15. Vallens. in parat. h. t. §. 5. num. 4. in fin.*

88 Quibus præmissis, jam patet decimam priori modo consideratam
competere Clericis.

89 Ex prima enim Ecclesiæ ordinatione debebantur Clericorum
cæui in genere, qui Populo administrabat spiritualia, vel in hac ad-
ministracione ei adfitebat, vel pro populo fundebat preces: Hos enim
omnes voluit Ecclesia ex decimis ali: distributione relicta Præ-
latis, quorum auctoritate dabatur singulis, quantum opus erat, tum
ex decimis, tum aliis fidelium oblationibus. *can. Episcopus. can. præ- cipimus. 12. qu. 4. can. in novo. dist. 21. Vallens. d. loco. §. 6. num. 1. Bar- bos. d. lib. 3. Jur. Eccles. univ. cap. 26. §. 2. num. 4.*

CORVINUS
DE PERSONIS
ET BENEFICIIS ECCLESIASTICIS

G IV.

32

At verò postquam in Ecclesia facta est beneficiorum divisio, singulis Clericis debetur caportio, quæ titulo cujusque beneficii est attributa & annexa.

Alioquin, sepositâ omni Ecclesiæ assignatione, præcepto & taxatione, ex lege Justitiæ iis solis debentur decimæ, qui animarum curam gerunt, quia jus percipiendi decimas consequitur illud debitum, quo seminantibus spiritualia debentur temporalia. Et ideo etiam his ante omnes, vel ex decimis, vel oblationibus, vel fidelium contributionibus, vel aliis bonis Ecclesiasticis, est providendum.

Hinc postquam Papa Dionysius, distinctis parochiis Ecclesias⁹⁰ singulas & proventus earum singulis tribuit Presbyteris: *can. Ecclesias. 13. qu. 1. c. Pastoralis. 9. De his quæ sunt à Prælat. & c.* quilibet Parochus habet de jure communi intentionem fundatam ad has decimas; ut non teneatur probare eas ad se spectare, postquam jure Parochis sunt attributæ: *c. à nobis 24. c. cum contingat. 29. cum seq. hic. Rebuff. tract. de congrua portione. num. 19. cum seqq. & tract. de decimis. qu. 6. num. 2. Marefcot. variar. resolut. lib. 1. cap. 12. num. 14. Rota decis. 135. in fin. & decis. 193. num. 5. in fine. part. 2. recent. etiam contra Episcopum. c. fin. de Parochiis.*

Habet quidem Episcopus etiamnum de Jure Communi intentio⁹¹ nem fundatam super decimas, *sec. c. dudum. hic.* si in ipsius diocesi parochiæ non sunt distinctæ: *d. c. fin. ubi Gloss. Rebuff. d. tract. qu. 7. num. 9. Azor. Inst. moral. part. 1. lib. 7. cap. 36. num. 9. Moneta. d. cap. 7. num. 10. Burat. decis. 164. num. 2. Rota. decis. 309. num. 5. part. 2. divers.* si sic, super eas, non alias, quam quæ vel debentur ipsius Parochiæ: qualis est Ecclesia Cathedralis, cujus, non aliarum Parochiarum respectu, dicitur propriè & immediatè Parochus: *Abbas in d. c. cum contingat. 29. num. 7. Rebuff. d. cap. 7. num. 7. Monet. cap. 7. num. 7. Coccin. decis. 38. num. 1.* vel quæ debentur à prædiis quæ non sunt intra certam parochiam; quia manserunt in parochia Episcopi: *c. quoniam. in fine. & ibi Abb. num. 2. & 4. Gloss. verbo Jure communi. in d. c. cum contingat. Rebuff. d. qu. 7. num. 8. Monet. d. cap. 7. num. 9. Azor. Inst. Moral. part. 1. lib. 7. cap. 15. qu. 9. vers. deinde. si talis sit consuetudo. Monet. d. loc. num. 12. Rebuff. qu. 7. d. 13.*

Habet

- 92 Habet etiam intentionem fundatam super decimas, Capella no-
viter & legitime in Parochiam, etiam inter limites alterius Parochie,
erecta. *Abbas num. 8. & Dd. commun. in d. c. cum contingat. Nec re-
fragantur can. Ecclesia & can. quicumque. 16. qu. 1. Quia non proce-
dunt, ubi suadente justa causa servatisque requisitis fit nova erectio
juxt. term. text. in c. ad audientiam. il. 1. de Eccles. edific. Concil. Trident.
sess. 21. de reform. cap. 4. prout int. Gloss. in d. can. Ecclesia. fac. c. jux-
ta unire. de excess. Pralat.*
- 93 Est etiam Ecclesia Matrix de jure communi fundatas quoad de-
cimas praeiales suae parochiae. *Gloss. verb. de Jure communi in d. cum
contingat. Rebuff. d. tract. qu. 6. num. 12. Suar. d. tract. de religio. tom.
1. lib. 1. de decima cap. 28.*
- Quod si consensit assignationi limitum & fundationi Parochie,
tunc censetur decimandi jus remisisse, una cum aliis juribus parochia-
libus quoad illam limitum novae Ecclesiae assignatorum portiones
*Rebuff. de quest. 6. num. 20. Monet. d. cap. 7. num. 30. Rota decis. 313
num. 6. part. 2. in posthum. alias p. 4. recent.*
- 94 Praediales decimae debentur Parocho loci, ubi res sitae sunt: *c. d.
de restit. spoliat. in 6. c. cum contingat 29. cum seq. c. quoniam. 13. l.
cum homines c. cum in tua 30. hic. Rebuff. qu. 6. Rota apud Lambert.
in sine. tom. 3. de Jure. Abbat. decis. 98. num. 14. licet non admittatur
Sacramenta Domino praedii alicujus, si forte is moretur extra Parochia-
am; Teneatur enim orare Parochus etiam pro illis, qui praedia in
parochia habent; ideoque de fructibus provenientibus ex his praedia-
di praedii debentur eidem decimae. *Turrecrem. in can. 1. §. ad lect. 16.
qu. 1. Vallens. in par. h. t. §. 6. num. 5. Barbof. d. loco num. 31.**
- 95 Personales, si alicubi sint in usu, debentur Parocho Ecclesiae
in qua debitor Sacramenta Ecclesiastica per totum annum, *can. qui-
sti. 16. qu. 1. Rebuff. d. qu. 6. num. 2. vel majorem ejus partem, percipi
licet alicubi lucrum obtigerit. c. ad apostolica. 20. vers. noveris. ibique d.
num. 2. d. l. fin. de parochiis. Rebuff. d. tract. qu. 5. num. 2. & qu. 6. num.
24. & qu. 13. num. 63. Gutierr. pract. contr. lib. 1. qu. 17. num. 8. Suar.
d. tract. tom. 1. tract. 2. lib. 1. cap. 21. & 22. Monet. d. cap. 7. num. 21.
Fagundez. d. precepto 5. lib. 1. cap. 5. a num. 1. Rota apud Lambert. in
p. 1.*

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV
32

fac. tom. 3. de Fure Abbat. decis. 97. num. 3. Basl. Pont. de Sacram. ma-
trim. lib. 5. cap. 13. §. 3. num. 19.

Si debitor æqualiter in duabus, Ecclesiis divina audiat dividen- 96
tur hæc decimæ æqualiter, aut alias pro rata temporis. *Rebuff. d. qu. 6.*
num. 2. Monet a. d. cap. 7. num. 19.

Neque si quis in Monasteriis audiverit divina, aut etiam percepe- 97
rit Sacramenta, ut hodiè sit, idè illis debentur decimæ personales, sed
Ecclesiæ Parochiali; in qua habet domicilium, cum in ea Ecclesia &
divina audiri & Sacramenta percipi debeant; *c. 2. de parochiis. c. cum*
quis. §. 1. de sepultur. in 6. pariaque sint, vel recipere posse, & per quem
stare, quominus recipiat. l. quod te. 5. ff. de rebus credit. ut proindè
cum per Curatum non stet, quominus recipiat vel audiat, non sit ei
imputandum. l. in iure. 16 l. ff. de div. reg. jur. Monet a. d. loco, num. 20.

Quod si quis plura habeat domicilia in diversis parochiis: tunc illi 98
solvet decimas, in qua domicilium habet principale: sin utrumque æque
principale, dividentur: *Rebuff. d. tr. qu. 6. num. 5. Suar. d. lib. cap. 2 l.*
num. 2. Fagund. d. cap. 3. num. 5. Sin dubitetur de qua parochia do-
mici- lium sit tunc inspicienda est janua seu porta illius principalis *Moneta.*
d. loc. num. 20.

Quod si quis mutaverit domicilium, decimæ non debebuntur am- 99
plius Curato priori, sed secundo, si in ejus parochia audiantur divina
& recipiantur Sacramenta: Sin autem sit dubium de voluntate consti-
tuendi domicilium, ibi ubi diutius moratur. *Vallens. d. loco. & §. num. 9.*

Orta controversiâ inter Ecclesiam Baptistalem & Parochia- 100
lem; quando ab ea diversa; distinguendum: Prius tamen videndum
quæ dicatur Ecclesia *Baptistalis*; quæ *Parochialis*.

Est autem illa, in qua fons est baptisimalis, & Parochiani bap-
tizantur: *Gloss. & Abbas in d. c. cum contingat. 29. hic. nec potest esse*
nisi una, cum suis Capellis, in una Parochia: can. plures 16. qu. 1.
Et licet hæc generaliter sit quoque curata, non tamen necessariò; nec
semper: & tunc per *Parochialem* intelligitur illa, quæ est intra fines
baptismales posita; sic tamen, ut in ea administrentur Sacramen-
ta: & ab aliquibus Capella, vel Oratorium, vel Saccus appellat-
latur.

[Ecc]

Hoc

101 Hoc prenotato, dicendum. Quod, licet consuetudine, conventionem & privilegio seclusis, regulariter & in dubio decimae debeantur baptismali: *can. in diocesi. 13. qu. 3. can. de decimis. can. statutus. 16. qu. 1. Moneta d. loco. num. 27.* distinguendum tamen videtur sic. Aut praedia, de quorum fructibus decimandis agitur, sita sunt infra Ecclesiae baptismalis limites, & debentur illi decimae: Aut sunt sita infra limites Ecclesiae Parochialis, quae non est sub limitibus Baptismalis; & etiam ad istam spectant decimae: *Moneta d. loc. num. 28.* Aut Parochialis est sub Baptismali, praedia verò sita sunt infra limites Parochialis; & distinguendum iterum. Vel enim Baptismalis erecta fuit in Baptismalem post Parochialem; ita ut sub se comprehendat Parochialem, tamquam Capellam: & tum Ecclesia Parochialis habebat suas decimas antiquas; quia non censetur erecta cum praedicto & incommodo ante erectarum: *contra can. Ecclesia. & can. quicunque. 16. qu. 1.* Et haec quidem quoad decimas reales: Nam personales videndae sunt inter Ecclesiam Baptismalem propter Baptismalem, & Parochialem, propter alia divina: vel Ecclesia Parochialis est infra limites Baptismalis, constatque hanc prius fuisse erectam; Et tunc etiam constat decimas assignatas fuisse Parochiali in eius constructione, eidem sunt debita: *Moneta d. loco.* Quod si dubitetur, utra prius fuerit erecta, tunc Baptismalis de jure communi habebit intentionem fundatam. Si verò Baptismalis consenserit (quod debet facere gratis) assignationi limitum & fundationi parochiae, tum censetur remanere decimandi; & alia jura parochialia; quoad illam portionem limitum, qui assignati novae Ecclesiae: *Moneta d. loco. num. 30. & 31. post alios & ex eo Vallensis. d. loco. num. 13. Rebuff. d. qu. 6. num. 20.*

102 Quod diximus, Parochum loci contra quem vis possessionem suam decimandi, etiam Episcopum, habere suam intentionem fundatam, ita procedit, quod non teneatur probare, quo titulo jus decimandi ad se pertineat, cum id habeat ex praescripto Canonum. *Rebuff. d. qu. 7. num. 4. & 5. per c. à nobis. 24. & ibi Burr. num. 4. hic. Caus. d. loc. cap. 8. num. 2.*

Adeo ut, si auctoritate propria loci Parochus possessionem juris decimandi interverterit alteri, sive, ut vulgò loquamur, spoliatus

Corvinus
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV.
32

verit, decimas ipse percipiendo; non teneatur ad restitutionem, nisi spoliatus probaverit possessionis *titulum legitimum. c. 2. de restit. spoliat.* Modo Parochus lite vel appellatione pendente hanc spoliacionem non intulerit. *Abbas ad d. c. 2. post. Innocent. Hostiens. Joan. Andr. vide Canis. d. loc. cap. 16. per tot.*

Legitimus titulus hic est in alieno Clerico, hoc est, qui non est Parochus loci (De Laicis possessoribus decimarum diximus supra.) vel *consuetudo*, vel *prescriptio*, vel *privilegium*, vel *compromissum*, vel *transactio*. De singulis videndum distinctim.

Dixi; *Consuetudo* vel *Prescriptio*; Differunt enim. *Consuetudo* inducitur tacito hominum consensu; & sic in communi jus constituit: *l. de quibus. 32. ff. de legib. §. ex non scripto. Inst. de jure Natur. Gent. & Civ. ut*, si subditi alicujus Parochiæ præsent alteri Clerico decimas, Parocho ad id dissimulante vel tenente. *Prescriptio* verò, quando alicui Personæ, vel etiam pluribus conjunctim per possessionem, vel quasi, legitimi temporis jus aliquod acquiritur. *tit. Decret. de prescript. & Cod. de prescript. longi temp. cum aliquot seqq.* Quamvis & interdum *Prescriptio* accipiat pro *Consuetudine*. *ut in c. fin. de prescript. cum simil. latus Balbus tract. de prescript. 1. parte. princ. qu. 10. Rebuff. d. qu. 13. num. 45. Covarruv. in c. possessor. part. 2. §. 3. num. 2. de reg. jur. in 6.*

Quod jus decimandi, parochiali Ecclesiæ ex prescripto Sacrorum Canonum competens, consuetudine acquiratur alteri Ecclesiæ probant. *c. cum sint homines. 18. & c. ad Apostolica. 20. hic.* Consuetudo enim juri communi derogat. *c. ult. de consuet. & consequenter jus alteri Ecclesiæ competens, transfundit in Ecclesiam aliam. c. cum dilectus. 8. eod.* Nec enim est ex necessitate juris, ut præcisè Parocho solvantur prædiales decimæ; cum sufficiat eas solvi Deo, in signum universalis dominii, in usum scilicet Clericorum quorumcunque, qui consuetudine aut alio justo titulo nituntur. *c. tuanobis. 20. hic.*

Dum tamen hæc consuetudo, perindè ut & aliæ locorum consuetudines, sit rationabilis, & legitime præscripta: *d. c. ult. qua & alia pleraque jure Canonico sancita sæpe & regulariter tolluntur. d. c. ult.*

Quæ rationabilis sit, pendet ex æstimatione judicis. *sec. Panorm. 107*

post Hostiens. & Joan. Andr. ad d. c. ult. Gail. lib. 2. observ. 31. num. 12.
 Quae enim à jure non sunt definita, arbitrio Judicis censentur relicta. l. 1. in fin. ff. de jure delib. l. 1. §. expilatores. ff. de effractor. c. in. de transf. act. c. de causis. 4. in fin. de offic. & pot. judic. deleg.

Quare & idem dicendum est in consuetudine, quando dicitur pot. sint praescripta; vid. l. 1. Cod. qua sit longa consuet. id est hic 10. statuti enti Populi consensu introducta.

Valet ergò Consuetudo, ut decimae unius Ecclesiae pendantur Ecclesiae alteri. d. c. ad Apostolica 20. hic. & ibi Panorm. Covarr. d. lib. 1. var. resol. cap. 17. num. 8. vers. tertio deditur.

108 Idem dicendum de praescriptione: c. ad aures. 6. de praescriptio. d. sit quadragenalis, bona fidei & cum titulo; aut si hic delit, immemoralis, hoc est, ejus temporis, cujus possessionis initium memoria non existit. c. 1. eod. in 6. & ibi Gloss. Gemm. Francus, Joan. Andr. Panorm. in c. de quarta. eod. Dynus. in d. c. possessor. num. 27. de reg. jur. in 6. Covarr. d. lib. 1. cap. num. 7. Bull. d. tract. in 2. part. 3. princ. qu. 6. num. 10. Consuet. d. loc. cap. 9. Privilegio Summi Pontificis jus decimarum acquiri est indubitatum: cum apud omnes sit in confesso, Ecclesia omnes, omniaque bona & jura Ecclesiastica in potestate ejus continere; c. 2. in princ. de prebend. in 6. c. antiqua 23. de privileg. can. 1. & 2. dist. 22. & idcirco jus decimandi uni Ecclesiae competens, quilibet auctoritate in Ecclesiam vel personam aliam posse transferri. c. accedentibus. 15. hic. c. 2. eod. in 6. Quod & docetur exemplo decimarum impositarum ante Lateranense Concilium concessarum. de quibus supra.

109 Permittitur etiam c. cum Apostolica. 7. de his qua sunt à Prælat. Laico, decimas jure feudi ante Concilium Lateranense possident; eas donare Ecclesiae cui volueris, praesertim conventui religioso, sed Episcopi consensu interveniente. Ut &, eodem consensu interveniente, nullo legitimo titulo possideat, conferre eas in usum Monachorum & servorum Dei: can. ult. vers. quamobrem. 16. qu. 1. ubique eo contenta su propria Ecclesiae. Ananias in c. prohibemus. 10. in fin. hic.

110 Quoad compromissum, cum jure permissum sit de causa decimae li compromittere in arbitros, d. c. cum Apostolica. & ibi Butr. Anan. Imola. Abbas. unum vel plures. c. 1. de arbitris. sed Clericos, non Laicos.

CORVINUS
 DE PERSONIS
 ET BENEFICIIS ECCLESIAE

G IV.
 32

Laicos. c. 2. c. contingit. 8. de iudic. nisi ex auctoritate Iudicis Ecclesiastici, simul cum Clerico: c. per suas. 9. de arbitris. Sequitur & ex illorum sententia decimas uni litigantium adjudicari posse, & alteri adimi, sive in totum, sive pro parte: alioqui frustra de eis compromitteretur. *Canis. d. loco. cap. 10. num. 3.*

Transfatione etiam decimæ acquiri possunt: c. 2. c. veniens. 8. **III**
de transfact. c. ex multiplici. 3. c. suggestum. 9. hic. ut si de decimis multorum prædiorum sit contentio, & utrimque certa prædia ex consensu mutuo assignentur: Vel, si unius prædii, decimæ sint controversæ, fiat pro parte prædii, vel manipulorum numero, aliæve forma, inter partes, prout convenerit, distributio. Accedente tamen, ut transfactio sit perpetua, Episcopi aut Pontificis auctoritate. d. c. veniens. 8. & d. c. 2. Nec re temporali extrinsecus interveniente. Effet enim tum *Transfatio* prohibita. c. constitutus. 4. c. super eo. 6. c. preterea 10. de transfact.

Possumt etiam Episcopi auctoritate interveniente unius Ecclesiæ **II 2**
decimæ permutari: cum decimis alterius Ecclesiæ. c. fin. de rerum permut. arg. à contr. sensu & ibi Henric. Boich.

Hæc ita de Decimis, quæ hæctenus præstite illi loco, cui ex prima **II 3**
institutione debentur; sive etiam alteri postea acquisitæ: Videndum nunc de decimis novalium, quæ debentur ex fructibus agri, jam primum ad culturam redacti.

Novale aliter sumitur in *Jure Civili*, aliter in *Jure Canonico*.

Jure Civili: est terra præcisæ, vel, ut alii legunt, proscissæ, quæ **II 4**
anno cessavit: l. sylvæ. 30. §. novalis. ff. de verb. signifi. at. vel quæ excisâ sylvâ, in formam agri redacta est. l. 3. in fin. ff. de term. moto.

De *Jure Canonico*: ager nunc primum præcisus: c. 1. de verbor. **II 5**
signif. Vel ager de novo ad culturam redactus, de quo non extat memoria quod unquam cultus fuerit. c. quid per novale. 21. eod.

Quod si ante cultus fuerit, licet non protulerit fructus decimabiles, ad novale non spectat; quia fructus tales non patiuntur fundum jure novalium censerî. Ut si postea ferat fructus decimabiles, decimæ sint præstandæ illi, cui de jure communi vel speciali debentur; cum fructuum mutatio non mutet jus alterius. *Abbas in c. cum in tua. 30. num. 5. & 6. hic.*

116 Debentur verò Decimæ novalium, Ecclesiæ Parochiali, in cuius finibus exsurgunt, & quidem pro modo limitum, sicut alia decimæ. *c. non est. 22. c. cum contingat. 24. hic.*

117 Ac proinde si novalis ager non sit unius Parochiæ, sed inter duas Parochias situs; novalis decimæ debentur utrique parochiæ, pro ratione limitum: ut si, verbi gratia, limites unius parochiæ protendantur se ad tres partes novalis, huic tres partes decimarum cedunt, reliquæ verò pars quarta alteri parochiæ. *Rebuff. d. tract. qu. 14. num. 4. §. insula. 22. Inst. de rer. divis. Canis. d. loco. cap. 11. §. 4.*

118 Si verò nulli appareant limites, tunc inter eas fiet divisio: *Belleper. c. pervenit 5. hic.* vel Episcopus, aut sibi, (cum totius suæ dioceseos sit Parochus; *c. pen. circa princ. de donatton.*) aut alteri Ecclesiæ cui volet, eas decimas assignabit. *c. quoniam. 13. hic. Canis. d. loc. num. 12. Vallens. in par. h. r. §. 9. num. 3. Rebuff. d. qu. 14. num. 4. Barbof. d. loc. num. 20.*

119 Nec privilegium, alicui etiam Clerico vel Monasterio de decimis in aliena parochia percipiendis, concessum, comprehendit novalium. *d. c. cum contingat 29. nisi & has ad se pertinere doceat. Rebuff. d. qu. 14. num. 13.* Si quidem hæc concessio, cum odiosa sit & Ecclesiasticis iuribus præjudicans, restringi potius, quàm dilatarî debet. *c. na. 25. §. fin. hic. c. ne aliqui. de privileg. in 6. juncto c. odia. de reg. jur. in 6. c. olim de verb. si quis. fac. Cleric. fin. de rescript. Vallens. d. loco. num. 3. Covarr. d. cap. 17. num. 13. Rebuff. d. qu. 16. num. 24. Zaf. Comm. in Decret. ad h. tit. num. 56.*

120 Similiter, si quis, sive Clericus, sive Laicus, sive Monasterium, ius decimandi præscripserit in aliquo loco, & fiant ibi novalia, eorum decimam, non ipse, sed habebit Parochus. *d. c. cum contingat. & ibi Gloss. ac Dd. & in c. ult. §. ult. hic. in 6. Covarr. d. loco. num. 13. Rebuff. d. qu. 14. num. 18. & 25. Moneta. d. cap. 4. num. 79. & cap. 5. num. 110. Barbof. d. loco. num. 58.* Quia præscriptio in uno prædio, non extenditur ad aliud. *c. cum in tua. 30. hic.* Nisi novalium decimas possederit, sine titulo, tempore immemoriali; cum titulo per annos quadraginta; vel nisi præscripserit decimam in una parte prædii, & alia pars fiat novalis.

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV.
32

valis. d. c. cum in tua. 30. modò scilicet appareat unum esse prædium.
Vallens. d. loco. num. 5.

Nec etiam Consuetudo, decimas unius loci alteri attribuens, **121**
comprehendit decimas novalis: sed pertinent ad propriam paro-
chiam. d. c. cum contingat. 29. nisi ostendatur causa, quare & ad eas sit
extendenda. Rebuff. d. qu. 14. num. 29. Suar. d. lib. 1. cap. 22. num. 9.
Zaf. d. loco. num. 55.

Nec, si decimæ communes sint Laico cum Parocho loci, com- **122**
munio illa facit, quominus novalium decimæ competant soli Pastori.
Neque enim ista communio mutat rei, aut acquisitionis naturam, quæ
tantum restricta ad ea, quæ pro tempore exstabant. fac. l. i. C. d. si in una.
eademq. causa. Zaf. d. loco. num. 58.

Præstari debent Decimæ integrè, id est, sine seminis diminutione, **123**
aut expensarum quæ in servos aut mercenarios, pro colendis agris &
colligendis fructibus factæ sunt, destructione. c. commissum est. 4. c. per-
venit. & c. cum homines 7. c. dilecti filii 8. c. non est. 22. c. tua nobis. 26. c. in
aliquibus. 32. hic. can. 4. quicumq. 16. qu. 7.

Idque si Prædiales decimæ sint, statim fructibus collectis, id est, **124**
à solo separatis. d. c. cum homines 7. Zechus de privileg. Eccles. prov. 120.
num. 11. Rebuff. d. tract. qu. 12. num. 1. & 3. Campan. in divers. Juris
Canon. dub. 12. cap. 13. num. 160. Castro Palao tom. 2. tract. 10. disp.
unica. punct. 8. num. 4. licet granum sit cum palea: Azor. Inst. Moral.
part. 1. lib. 7. cap. 24. qu. 16. Ita enim fructus dicuntur collecti. l. si ser-
vus. 27. §. si olivam. ff. ad leg. Aquil. l. si ejus. 77. ff. de rei vindic.

Unde si mora debitoris decimæ perierint, aut damnum passa **125**
sint, debitorum est periculum: d. l. cum res. 49. §. f. in ff. de legat. 1. nisi
monitus Clericus cui debentur, decimas recipere nolit: tunc enim
Clerici culpa sibi ipsi nocet. l. qui decem. 72. ff. de solution. præterquam
si idem Clericus postea decimas repetat, aut acceptare velit. Nam hac
specie periculum rursus redit ad ipsum debitorem; cum tunc poste-
rioris, non prioris moræ habeatur ratio. l. istud. 17. ff. de peric. & com-
rei vend. l. debitor. 7. ff. de usur. Gloss. in d. c. cum homines.

Volunt communiter Doctores propter can. 65. revertimini. 16. **126**
qu. 1. & ibi Gloss. teneri decimarum debitores eas in Clericorum sive
Ec-

Ecclesiarum horrea convehere: *Quitier. Canon. controu. lib. 2. cap. 21. num. 23.* Contradicunt Guido Papa. *decif. 283.* Adrian. *Quodlibet. 4. art. 1. §. 2.* Sed melius est hac in re loci adire consuetudinem; cui standum. *arg. c. cum sint homines. 18. & c. cum in aliquibus 32. §. fin. de Suarez de relig. tom. 1. lib. 1. de decimis. cap. 37. num. 7. Fagundes. in prac. decal. prac. 5. lib. 1. cap. 4. num. 12. Castro Palmo. d. loco. num. 5. Canif. d. loco. cap. 7. num. 3.*

127 Personales decimæ præstandæ in finem anni: ut vult *Glossa in d. can. revertimini. & ibid. Joan. Andr. Panorm. in c. peruenit. 5. hic.* ne la ex singulis operis solverentur decimæ statim, incommodum foret ipsi debitori vel Ecclesiæ: eò quod dici solet: Particularis solutio aliter sæpè multa incommoda. *l. plane. 3. ff. famil. ercisc.* De quo tamen non multum laborandum: Cum hæ decimæ, ut jam dictum, videtur passim in desuetudinem abiisse. *Canif. d. cap. num. 4. Sa verbi. decima num. 1. Suar. d. lib. 1. cap. 21. Barbosa. d. loc. num. 27. Zypan in d. d. Jur. Pontif. Novi hoc fit. vers. decime verò.*

128 Contra decimarum debitores nullo iudicio est opus, ubi res est confessio; hoc est, debitor decimas se debere non negat, nec tergiversandi causam habet. Proceditur enim contra talem ab executione præcepto Iudicis Ecclesiastici, per censuram ecclesiasticam; *c. percont. 5. cum seq. c. ex parte. 21. cum seq. hic. Clem. 2. de iudic. appellatione etiam remota. c. 3. c. tua. nobis. 26. in fin. hic. Rebuff. d. tract. qu. ult. num. 21. Socin. reg. 40. vers. fallit. 22. Nicol. de concordia Glossar. concord. 6. fol. lent. 57. num. 39. Petr. Gregor. de appellat. lib. 2. cap. 9. num. 2. Moura. d. tr. cap. 8. à num. 58.* Eò quod juris constituti regula sit; Omnia ad decimarum functionem obligari. *ut supra probatum.*

Sed quia fortè e contra Reus præscriptionis, consuetudinis, aut aliam exceptionem objicit, atque id eò necessario decurritur ad iudicium: dispiciendum nunc breuiter, quid tum factò opus sit, in constituendo & persequendo hoc iudicio.

129 Ut igitur in qualibet re, de qua controvertitur, solet duplex iudicium: unum ratione possessionis, alterum ratione proprietatis. *l. ordinarii. 13. Cod. de rei vindic. c. ult. de iudic. c. 1. & passim. de casu possess. & propriet.* unde illud possessorium iudicium dicitur, hoc per-

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV.
32

torium: ita & in decimis prædialibus usu venit; ut moveatur quaestio vel ratione possessionis, vel ratione proprietatis; id est, juris, quo quis contendit decimas ad se pertinere.

Possessorium judicium intentatur tribus ex causis; aut ut adipiscamur possessionem, aut adeptam retineamus, aut amissam recuperaremus. §. sequens. 2. *Inst. de Interdict.* l. 2. §. hac autem Interdicta. ff. eod. arg. l. quoties. 20. ff. de servitut. l. fin. ff. uti possid. Hinc iudicia adipiscenda, retinenda, & recuperanda possessionis.

Possessionem hic intelligimus non veram, quæ est rei corporalis; sed quasi, quæ est rerum incorporalium. Quamvis enim harum nulla propriè sit possessio, tamen usurpatum est, ut & earum simpliciter possessio dicatur c. olim. 17. de restit. spoliat. l. 1. in fin. verb. possidet. Cod. de servit. & aqua. c. ad aures. 6. de præscript.

Possessorium adipiscenda iudicium quoad decimas intenditur, tum, quando quis decimarum possessionem, quam antè non habuit, sibi acquirere contendit. *Canis. d. loco* 18. num. 1. cum seqq.

Quod in Parocho loci est facile. Addicitur enim ei statim decimarum possessio, non audito etiam jure alterius: utpote quod jure communi ad eum, non ad alium pertineant decimæ; id est, decimandi jus. c. 2. de restit. spoliat. in 6.

Complectitur in libello suo, ad eam consequendam, tantum quod ejus loci, in quo colliguntur fructus, sit Parochus, & idcirco petat sibi adjudicari decimarum possessionem. *Rebuff. d. tract. qu. 9. in princ.*

Quod non est in aliis Clericis, sive Laicis, qui decimarum possessionem non ante acquirunt, quam legitimum titulum probaverint; veluti in Clerico, quod decimandi jus habeat, ex privilegio, præscriptione, vel simili titulo. Item in Laico, quod decimandi jus vel affectus sit, ex privilegio Summi Pontificis: vel majores sui ante Concilium Lateranense decimas receperint in feudum; & sic in se devolutæ sint. *Canis. d. loc. num. 5.*

In *possessorio retinenda* narrat Parochus loci vel alius Clericus, esse in possessione percipiendi decimas, ac proinde se rogare, ut contra turbantem possessionem suam, vel decimas solvere recusantem,

[F ff]

judex

judex se tueatur & manuteneat. *Rebuff. d. qu. 9. num. 3. & 4. Menel. de retinend. possess. remedio 3. num. 134.*

135 In possessorio verò recuperanda possessionis concludit is qui spoliatus est, ut in possessionem pristinam, quam habuit, restitatur. *d. c. 1. de restit. spoliat. in 6.* Eo semper observato, quod loci Parochus, sive contra Clericum, sive contra Laicum ratione possessionis agat, sicut sine mora sit admittendus rejecto jure alterius in onus probationis.

136 In petitorio judicio; Parochus si agat contra prædiorum possessorem; petet, sententia judicis declarari & adjudicari sibi decimas sui loci; adversariumque condemnari ad solvendas præteritas, & eorum solutionem continuandam in posterum: Sin contra eum, qui tantum est in possessione juris decimandi; petet declarari sibi competere decimandi jus, & alteri imponi silentium.

137 Sed qua ratione? Conditione ex canone, quo jus decimandi est inductum. *ut tot. tit. hoc.* Cum enim à Jure Canonico nulla actio pro decimis sit prodita, recurrendum est ad conditionem ex canone, instar conditionis ex Lege. *l. un. ff. de condit. ex lege.* Quamvis necesse non sit, hanc conditionem ex canone, hoc jure exprimi, sed sufficiat in judicio factum perspicue proponi. *c. dilectus 6. de judic.*

138 Alius Clericus jus decimandi prætendens aliquo legitimo titulo debet prius suum jus in judicium deducere, & deinde petere illud ad se spectare declarari, suumque adversarium, sive is loci Parochus sive Clericus alius, condemnari, ut à perceptione decimarum desistat.

139 Potest & utrumque judicium, in eodem libello sive narratione, cumulari & proponi, prout actori fuerit visum. *c. 2. & 3. passim de caus. process. & propriet.*

140 Judicium autem de decimis est summarium, hoc est, in eo de plano & sine figura judicii proceditur. *Clem. 2. de judic. Moneta de ep. 4. num. 41. Piasec. in praxi Episc. part. 2. cap. 4. num. 59. in princ. absque omni juris solemnitate; Card. ad d. Clem. 2. num. 28. & Imol. num. 7. excepto eo, quod sententia definitiva feratur in scriptis: Clem. super de verb. signif. si quidem vel inter Clericos agatur, quibus de jure debentur decimæ, & eos qui solvere debent: d. Clem. Moneta. & Piasec. de locis. Vel inter duas Ecclesias super jure percipiendi decimas: Mo-*

Corvinus
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV.
32

vanta de ordine judicior. part. 4. dist. 4. num. 179. Zerola in praxi Episcopi, part. 1. verb. decima. vers. ad sextum. Moneta d. cap. 8. num. 43. Sin verò agatur inter Laicos, tunc iudicium non est summarium, nec habet locum. d. Clem. 2. Moneta d. cap. 8. num. 43.

Decimarum controversia in petitorio, ubi quæstio juris est etiam incidens; spectat ad Judicem Ecclesiasticum; ut & reliquæ causæ Ecclesiasticæ, præsertim spirituales. *c. 2. de judic. At decimandi jus est spirituale. c. fin. de rer. permut. c. tua. 25. in princ. hic. Ad iudicem verò secularem solum, ubi quæstio est meri facti; an nimirum talis perciperit, vel solverit, seu etiam an percipiat, seu solvat decimas, ad effectum quoque, ut is, de quo non dubitatur, an iure solvere debeat decimas, cui solvere Ecclesiæ ejusve Rectori cogatur, vel quia agitur contra derentorem fructuum decimandorum. Covarruv. Quæst. pract. cap. 35. num. 2. Rebuff. qu. 10. à num. 35. & de except. num. 213. cum seqq. Zerola d. part. 1. verbo decima. num. 6. Piasec. d. part. 2. cap. 4. num. 59. in princ. Gratian. discept. forens. cap. 238. num. 16. Græve. ad practic. Camera Imper. lib. 1. concl. 38. aliq. alleg. per Barbof. d. lib. & cap. §. 4. num. 1.*

De decimis ramen secularibus in feudum datis, & controversis, cognoscit etiam Judex Ecclesiasticus. *Federic. de Senis cons. 245. num. 1. Azor. Inst. moral. part. 1. lib. 7. cap. 39. qu. 3. Moneta d. cap. 8. qu. 1. num. 15. Fagundez. d. præc. 5. lib. 3. cap. 5. num. 5. Barbofa d. loco.*

Possessorium de decimis iudicium exercendum, non minus coram iudice seculari, quam Ecclesiastico: cum hæc res sit utriusque fori; siquidem agatur contra Laicum: *arg. c. 2. de iurejur. in 6. c. fin. de foro compet. in 6. Sin contra Clericum, coram iudice Ecclesiastico. c. si diligenti. 12. cod. Auth. statuimus. Cod. de Episc. & Cleric. Canif. d. loco. num. 16.*

De decimis ex privilegio Summi Pontificis Laico concessis cognoscit Judex Laicus; *Rebuff. d. tract. qu. 10. num. 39. Covarr. pract. quæst. cap. 3. num. 2. vers. 3. Quia censentur in dubio naturam spiritualitatis, auctoritate Pontificis exuisse.*

Idem & in conductore decimarum, ut hic quoque ratione mercedis rectè conveniatur coram iudice seculari. *Covarruv. d. cap. 35.*

num. 2. vers. Quintus. Quia hoc in casu non de jure decimandi agitur, cujus nequidem possessio in Conductorem transit: l. 2. Cod. de praescript. 30. vel 40. annor. l. quamvis. 32. §. 1. ff. de acquir. vel amit. possess. l. officium. 9. ff. de rei vind. sed tantummodo actione locati, propter commoditatem fructuum à conductore perceptorum. c. 2. de locato cond.

Idem servandum in venditis fructibus, ut & in his Judex adertur Laicus, ob eandem rationem. *Canis. d. loco. num. 17. & 18.*

145 Restat, ut de *panis* detinentium vel non solventium decimas videamus. Quemadmodum enim detinentes tributa multis afficiuntur poenis; ut in *can. si tributum. l. 1. qu. 1. tot. tit. Cod. sine censu vel redigendum comparari non posse. & tu. Cod. de annon. & tribus.* ita etiam non solventes aut detinentes decimas, quæ sunt egentium animarum tributa. *can. decime. 16. qu. 1. c. tua. 26. hic.*

Ac primò: Tanquam configentes Deum, humano more loquendo, *can. revertimini 16. qu. 2. divini judicii animadversione digni censentur. c. quamvis. 17. hic.*

Secundò: Semper in fame & penuria erunt maledicti: *can. alienemus. 16. qu. 2. can. majores. 16. qu. 7.*

Tertiò: Mortem eternam incurrunt. *d. can. decima.*

Quartò: Ad decimam revocabuntur: *d. c. decime. id est, tantum decima eis remanebit; aut dæmonibus, qui sunt decima pars Angelorum, associabuntur. Gloss. ad d. can. decima. impiisque dabunt militibus, quod nolunt dare Sacerdotibus. d. c. decime.*

Quintò: Rapinam, *Gloss. in d. can. decima, imò sacrilegium committunt. can. fin. 16. qu. 1. can. quisquis. 16. qu. 4. can. decimas. 16. qu. 7.*

Sextò: Excommunicari, præmissâ tamen monitione: *Monet. d. qu. 8. num. 69. Azor. d. part. 1. lib. 7. cap. 24. qu. 17. Suar. d. lib. 1. cap. 37. possunt & debent: can. omnes decima. 16. qu. 1. c. pervenit. c. ad hac. c. ex parte. cl. 1. c. tua nobis: c. si aliquibus. hic. Clem. 2. de judic. Concil. Trident. sess. 25. de reform. cap. 12. Molina de Just. & Jur. tract. 2. disp. 756. num. 6. Moneta d. qu. 8. num. 64.*

Septimò: Ab hoc crimine, nisi plena restitutione, si possunt, *Navar. in man. cap. 17. num. 59. Valerian. de different. utrumque forum. verb. absolutio. differ. 5. num. 5. sequutâ, non absolvuntur; Sanchez in*

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV.
32

praecepta Decal. tom. 1. lib. 2. cap. 20. num. 19. Navar. singular. juris Canon. concl. 6.

Octavo: Ecclesiastica sepultura privantur. c. prohibemus. ubi Gloss. & Abbas & alii. hic Rebuff. d. tr. qu. ult. num. 15. Andr. Hispan. in reg. decimarum qu. est. 2. num. 8. Labor. variar. lucubrat. tom. 1. tit. 2. cap. 12. num. 48.

De panis Religiosorum gravantium vel fraudantium Ecclesias circa decimas videatur Clem. 1. de decimis.

TITULUS VII.

De Primitiis.

SUMMARI A.

1. Decimis affines sunt Primitia.	consuetudo loci attenditur.
2. Quae illa.	12. Vel vicinioris.
3. Solverunt eas Ethnici.	13. Quibus solvenda.
4. Iudei.	14. Quando earum solutionem teneatur acceptare Parochus.
5. Ter in anno.	15. Usu sublata.
6. Cur.	16. Mittebantur in veteri Ecclesia in gazophylacium.
7. Probatæ per Sacros Canones.	17. Decimarum, Primitiarum & Oblationum non una fuit distributio.
8. Fuere in veteri testamento Juris Divini.	
9. An in Novo?	
10. Quibus casibus?	
11. Earum quantitas nulla Lege definita. Hodie	

[Fff] 3

Deci.